

Katowice, dnia 31 grudnia 1936.

GAZETA URZĘDOWA

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO DZIAŁ ADMINISTRACJI SZKOLNEJ

Nr. 12*).

Poz.:	TREŚĆ:	str.
258.—	Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 września 1936 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państw.	284
	Rozporządzenia Rady Ministrów	
259.—	z dnia 2 lipca 1936 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 marca 1934 r. o należnościach w razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłym miejscem służbowym oraz w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe	284
260.—	z dnia 25 lipca 1936 r. w sprawie uchylecia rozporządzeń Rady Ministrów o zaliczeniu poszczególnych grup funkcjonariuszów państwowych o specjalnych kwalifikacjach do kategorii funkcjonariuszów niższych	287
	Rozporządzenia Ministra W. R. i O. P.:	
261.—	z dnia 11 sierpnia 1936 r. o zaliczeniu poszczególnych grup funkcjonariuszów państwowych o specjalnych kwalifikacjach w dziale Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do kategorii funkcjonariuszów niższych oraz o ustaleniu ich tytułów	288
262.—	z dnia 11 września 1936 r. w sprawie wykonania ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli	289
	Zarządzenia Ministra W. R. i O. P.:	
263.—	z dnia 28 sierpnia 1936 r. o przekazaniu władzom szkolnym II instancji prawa czasowego zezwalania na nauczanie w szkolnictwie zawodowym	290
264.—	z dnia 29 sierpnia 1936 r. w sprawie ryczałtów zamiast kosztów przejazdu i diet nauczycieli prowadzących ćwiczenia połowe związane z nauczaniem przedmiotów zawodowych	291
	Okólniki Min. W. R. i O. P.:	
265.—	nr. 78 z dnia 14 sierpnia 1936 r. w sprawie spisów książek szkolnych i środków naukowych na rok szkolny 1936/37	292
266.—	nr. 124 z dnia 30 listopada 1936 r. w sprawie udziału młodzieży szkolnej w uroczystościach i pochodach ulicznych	313
267.—	Pismo okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 5 września 1936 r. w sprawie opłat za naukę w publicznych szkołach powszechnych	313
	Zarządzenia Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego:	
268.—	w sprawie hymnu narodowego	314
269.—	w sprawie wynagrodzenia za naukę i kierownictwo w szkołach dokształcających wiejskich wojew. śl.	314
270.—	w sprawie egzaminu praktycznego na nauczyciela publicznych szkół powszechnych	314
271.—	w sprawie nauki modelarstwa lotniczego	315
272.—	w sprawie wycieczek młodzieży szkolnej do zakładów przemysłowych	315
273.—	w sprawie konkursu na stanowiska kierowników szkół powszechnych	315

*) Ostatni w bieżącym roku.

Poz.

T R E Ś Ć

Str.

Komunikaty:

274.—o wydawnictwach Muzeum Śląskiego	315
275.—o Małym Roczniku Statystycznym na rok 1936	316
276.—o książce Melchiora Wańkowicza pt. „Na tropach Smętka“	316
277.—w sprawie broszury p. t. „O zawodzie elektryka“	316
278.—w sprawie wydawnictwa: „Systematyczny przegląd ubezpieczeń w Polsce	316
279.—w sprawie rozdziału stypendiów Książnicy-Atlas	316
280.—O wydawnictwach	317

Poz. 258.

Przedruk z Dz. U. R. P. Nr. 75 z dnia 30 września 1936
poz. 531.

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 29 września 1936 r.

w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta
Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r.
o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych.

Na podstawie art. 55 ust. (1) ustawy konstytucyjnej i art. 1 pkt. a) ustawy z dnia 2 lipca 1936 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 363) postanawiam co następuje:

Art. 1. W art. 18 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 663) umieszcza się jako ustęp ostatni przepis w brzmieniu następującym:

„Za podstawę do ustalenia różnicy przyjmuje się:

- a) z tytułu służby cywilnej — uposażenie zasadnicze z dodatkami oraz zasiłkiem przyznawanym w związku z zaszeregowaniem do grupy uposażenia,
- b) z tytułu służby wojskowej — uposażenie posiadanego stopnia z dodatkiem służbowym i dodatkiem lokalnym lub żołąd oraz równowartość wyżywienia.“

Art. 2. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Prezesowi Najwyższej Izby Kontroli, Ministrowi Skarbu oraz właściwym ministrom.

Art. 3. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.*)

Prezydent Rzeczypospolitej: **I. Mościcki**

Prezes Rady Ministrów: **Sławoj Składkowski**

Minister Skarbu: **E. Kwiatkowski**

*) t. j. z dniem 30 września 1936 r.

259.

Przedruk z Dz. U. R. P. Nr. 54 z dnia 15 lipca 1936 r.
poz. 393.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 2 lipca 1936 r.

w sprawie zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 marca 1934 r. o należnościach w razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłym miejscem służbowym oraz w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe.

Na podstawie art. 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 663) art. 9, 28, 37 i 39 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r., o uposażeniu wojska (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 664), art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnym i administracyjnym oraz prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 665) oraz art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu oficerów i szeregowych Policji Państwowej i Straży Granicznej (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 666) zarządza się co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 marca 1934 r. o należnościach w razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłym miejscem służbowym oraz w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 320), zmienionym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 maja 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 272), wprowadza się zmiany następujące:

1) w § 2:

w ust. (2) skreśla się wyrazy: „zwykłym“ i „i miejscowością“;

wprowadza się jako ustępy (3) i (4) przepisy następujące:

„(3) Praktykantom przeniesionym na inne miejsce służbowe celem odbycia dalszej praktyki przysługuje jedynie dla nich zwrot kosztów podróży i diety wyłącznie za czas przejazdu.

(4) Oficerom rezerwy, powołanym do służby czynnej celem przemianowania na zawodowych, w razie:

a) delegacji (odkomenderowania) celem odbywania praktyki (aplikacji, stażu), potrzeb-

nej do uzyskania charakteru oficera zawodowego,

- b) przeniesienia w związku z uzyskaniem przynależności służbowej po odbyciu praktyki (aplikacji, stażu) —

przysługują diety za czas przejazdu do miejsca delegacji (odkomenderowania) i spowrotem, za czas przejazdu z jednego miejsca delegacji (odkomenderowania) do innego, za czas przejazdu do nowego miejsca służbowego oraz za pierwszą dobę pobytu w każdym miejscu delegacji i za pierwszą dobę pobytu w nowym miejscu służbowym oraz zwrot kosztów przejazdu.“;

dotychczasowy ustęp (3) staje się ustępem (5);

- 2) w § 4 ustęp (1) otrzymuje brzmienie następujące:

„(1) Diety wynoszą dziennie dla:

1) Prezesa Rady Ministrów	70 zł
2) Ministra, Prezesa Najwyższej Izby Kontroli, Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego i Pierwszego Prezesa Najwyższego Trybunału Administracyjnego	50 „

- 3) funkcjonariuszów państwowych, pobierających uposażenie:

według grupy II	45 zł
„ „ III	35 „
„ „ IV	25 „
„ „ V	17 „
„ „ VI	13 „
„ „ VII	10 „
„ „ VIII	8 „
„ „ IX	7 „
„ „ X	6 „
„ „ XI—XII	5 „

- 4) żołnierzy:

- a) oficerów w stopniu:

Marszałka	70 zł
Generała broni, admirała	50 „
Generała dywizji, wiceadmirała	35 „
Generała brygady, kontradmirała	25 „
Pułkownika, komandora	17 „
Podpułkownika, komandora - porucznika	15 „
Majora, komandora - podporucznika	13 „
Kapitana	10 „
Porucznika, podporucznika	8 „

- b) podoficerów i szeregowych zawodowych w stopniu:

Chorążego (równorzędnego)	8 „
Starszego sierżanta (równorzędnego), starszego bosmana, sierżanta (równorzędnego), bosmana	7 „
Plutonowego (równorzędnego), bosmanmata	6 „
Kaprala (równorzędnego), mata, starszego marynarza zawodowego	5 „

- c) podoficerów i szeregowców, pełniących obowiązkową służbę czynną, nadterminowych oraz podchorążych:

Podchorążych oraz podoficerów	2 zł
Starszych szeregowców i szeregowców	1,60 „

- 5) sędziów i prokuratorów, pobierających uposażenie:

według gruży I	25 zł
„ „ II	20 „
„ „ III	17 „
„ „ IV	13 „

- 6) oficerów i szeregowych Policji Państwowej i Straży Granicznej, pobierających uposażenie:

według grupy I	25 zł
„ „ II	17 „
„ „ III	15 „
„ „ IV	13 „
„ „ V	10 „
„ „ VI—VII	8 „
„ „ VIII—IX	6 „
„ „ X—XI	5 „

- 3) w § 4:

skreśla się ustęp (2), a ust. (3) i (4) tegoż paragrafu otrzymują numerację (2) i (3);

wprowadza się jako ustępy (4) i (5) przepisy następujące:

„(4) Oficerom i szeregowym Policji Państwowej w ciągu pierwszego roku służby w razie delegacji (odkomenderowania) dla celów wyszkolenia względnie w zwartych oddziałach dla celów bezpieczeństwa diety nie przysługują — po upływie zaś roku przysługują przez cały czas trwania delegacji następujące diety dzienne:

oficerom	4 zł
szeregowym	2 „

(5) Oficerom i szeregowym Straży Granicznej, biorącym udział w ćwiczeniach, obozach, koncentracjach, manewrach i zawodach poza zwykłym miejscem służbowym, mających na celu wyszkolenie, przysługują następujące diety dzienne:

oficerom	4 zł
szeregowym	2 „

w tym przypadku nie stosuje się przepisu § 5 ust. (3).“;

4) w § 5 w ust. (2) w zdaniu ostatnim po wyrazie: „odkomenderowania“ wstawia się wyrazy: „na kursy i“;

5) w § 6 ustęp (1) otrzymuje brzmienie następujące:

„(1) Jednostką obliczenia diet jest dwudziesto-czterogodzinny okres czasu, liczony od chwili wyjazdu ze zwykłego miejsca służbowego do chwili powrotu do tegoż miejsca, przyczem:

- a) jeżeli pobyt poza zwykłym miejscem służbowym trwa dłużej niż 24 godziny, należy się za końcowy okres czasu ponad 6 do 12 godzin połowa diety, ponad 12 do 18 godzin

— 75% diety, ponad 18 godzin — cała dieta,

- b) jeżeli pobyt poza zwykłym miejscem służbowym trwa krócej niż 24 godziny, należy się za czas ponad 6 do 12 godzin połowa diety, ponad 12 do 18 godzin — 75% diety, ponad 18 godzin — cała dieta.“;

6) w § 10:

w ust. (1) skreśla się wyrazy: „na gruncie“;

w ust. (4) zmienia się stawki wynagrodzenia akordowego następująco:

w pkt. 1) — 6 zł na 5 zł,
w pkt. 2) — 4 zł na 3,50 zł,
w pkt. 3) — 2,50 zł na 2 zł;

w ust. (9) w pkt. 2) wyrazy: „w ust. (4) i (5)“ zastępuje się wyrazami: „w ust. (5) i (6)“;

7) w § 11:

ustęp (1) otrzymuje brzmienie następujące:

„(1) Funkcjonariusze państwowi, stanowiący załogę statku szkolnego Państwowej Szkoły Morskiej, otrzymują w czasie zakrętowania należności miesięczne w następującej wysokości:

	w czasie rezerwy	w czasie żeglugi wewnętrznej
urzędnicy	do 15%	do 30%
funkcjonariusze niżsi	„ 15%	„ 45%

ich uposażenia zasadniczego.“;

wprowadza się jako ustęp (2) przepis następujący:

„(2) Wykaz stanowisk załogi statku szkolnego oraz wysokość należności w granicach, określonych w ust. (1), ustali Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu.“;

dotychczasowe ustępy (2), (3), (4), (5) stają się ustępami (3), (4), (5), (6);

8) w § 14 w ust. (1) punkt 1) otrzymuje brzmienie następujące:

„1) prawo przejazdu I klasą przysługuje funkcjonariuszom państwowym, pobierającym uposażenie według grup I—V, oficerom w stopniu marszałka, generała, admirała, wiceadmirała, kontradmirała, pułkownika, komandora, podpułkownika, komandora-porucznika, majora i komandora podporucznika, attachés wojskowym ambasad, radcom ambasad, sędziom i prokuratorom, pobierającym uposażenie według grup I — III, oficerom Policji Państwowej i Straży Granicznej, pobierającym uposażenie według grup I—IV, ponadto bez względu na grupę uposażenia, kierownikom władz bezpośrednio podległych władzy naczelnej, naczelnikom wydziałów (biur), inspektorom we władzach naczelnych, starostom i kierownikom starostw, Komisarzowi i Wicekomisarzowi Rządu w Gdyni, Dyrektorowi Policji w Województwie Śląskiem oraz osobom towarzyszącym służbowo przy przejazdach szefów władz naczelnych i przedstawicieli państw obcych, misyj zagranicznych oraz oficerów armij obcych, jak również adiutantom i oficerom ordynansowym, podróżującym służbowo w I kla-

sie razem ze swoimi dowódcami pułków i wyższymi.“;

9) w § 16:

w ust. (1) wyrazy: „magistratu (urzędu gminnego)“ zastępuje się wyrazami: „zarządu miejskiego (zarządu gminnego)“;

w ust. (5) zmienia się kwotę „30 groszy“ na „25 groszy“;

10) w § 19:

w ust. (1) po wyrazach: „przyznaje się“ dodaje się wyrazy: „w gminach miejskich“;

wprowadza się jako ustęp (5) przepis następujący:

„(5) Jeżeli podróż służbowa następuje w postępowaniu karnem na wezwanie władzy sądowej lub prokuratorskiej, ryczałt za dojazdy wynosi 50 gr za każdy przejazd. To samo dotyczy ryczałtu za przejazdy w związku z konwojowaniem osób i rzeczy do władz wymiaru sprawiedliwości.“;

11) w § 20 w ust. (3) po wyrazie: „Postanowienia“ dodaje się wyrazy: „co do diet“ a po wyrazie: „godzin“ kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się wyrazy: „w razie podróży służbowej z miejsca delegacji (odkomenderowania) do zwykłego miejsca służbowego diety nie przysługują za czas trwania pobytu w zwykłym miejscu służbowym.“;

12) w § 23:

w ust. (2) po wyrazach: „uposażenie pobierane ostatnio“ wstawia się wyrazy: „w poprzednim miejscu służbowym“;

w ust. (5) wyrazy: „w paragrafie niniejszym“ zastępuje się wyrazami: „w rozporządzeniu niniejszym“;

wstawia się na końcu jako ustęp (8) przepis następujący:

„(8) Przy przeniesieniach szeregowych Policji Państwowej z jednej miejscowości do innej w obrębie rejonu posterunku przysługuje tylko zwrot kosztów przejazdu, przewozu urządzenia domowego i diety na zasadach podanych w rozporządzeniu niniejszym.“;

13) paragraf 30 otrzymuje brzmienie następujące:

„§ 30. (1) Przepisy rozdziału 2 stosuje się także do podróży służbowych delegacji (odkomenderowań) i przeniesień na obszarze W. M. Gdańska z tą zmianą, że stawki diet, ustalone w tym rozdziale, zwiększa się o 20%.

(2) Osoby, odbywające podróż służbową do Gdańska w charakterze kuriera dyplomatycznego otrzymują diety, przysługujące funkcjonariuszowi państwowemu, pobierającemu uposażenie według grupy VII, zaś żołnierze otrzymują diety według posiadanego stopnia, zwiększone o 20%.

(3) Przepisy § 41 stosuje się odpowiednio.“;

14) w § 37:

ustęp (1) otrzymuje brzmienie następujące:

„(1) Funkcjonariusze państwowi, stanowiący załogę statku szkolnego Państwowej Szkoły Mor-

skiej, otrzymują w czasie zaokrętowania i żeglugi zagranicznej należności miesięczne w następującej wysokości:

kapitan statku szkolnego	do 150%
urzędniczy	„ 100%
funkcjonariusze niżsi	„ 120%

ich uposażenia zasadniczego.“;

w ust. (4) wyrazy: „ust. (4) i (5)“ zastępuje się wyrazami: „ust. (2), (5) i (6)“;

15) w § 39:

w ust. (1) litera a) otrzymuje brzmienie następujące: „a) prawo przejazdu I klasy przysługuje funkcjonariuszom państwowym, pobierającym uposażenie według grupy I — VI, oficerom w stopniu marszałka, generała, admirała, wiceadmirała, kontradmirała, pułkownika, komandora, podpułkownika, komandora-porucznika, majora i komandora-podporucznika, attachés wojskowym ambasad, attachés wojskowym poselstw i zastępcom attachés wojskowych ambasad, sędziom i prokuratorom, pobierającym uposażenie według grupy I — III, oficerom Policji Państwowej i Straży Granicznej, pobierającym uposażenie według grupy I — IV, ponadto bez względu na grupę uposażenia kierownikom urzędów podległych Ministerstwu Spraw Zagranicznych, radcom ambasad i poselstw, radcom handlowym, radcom emigracyjnym, radcom Biura Komisarza Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w Gdańsku, konsulom, pierwszym sekretarzom ambasad oraz osobom towarzyszącym służbowo przy przejazdach szefów władz naczelnych i przedstawicieli państw obcych i misyj zagranicznych.“;

w ust. (5) w lit. a) cyfrę „6“ zastępuje się cyfrą „7“;

16) w § 41:

w ust. (1) po wyrazie: „żołnierze“ wstawia się wyrazy: „zawodowi oraz oficerowie rezerwy powołani do służby czynnej celem przemianowania na zawodowych.“;

po ust. (1) wstawia się jako nowy ustęp (2) przepis następujący:

„(2) Żołnierze pełniący obowiązkową służbę czynną oraz nadterminowi, wyjeżdżający zagranicę służbowo, otrzymują do użytku na czas trwania podróży ubranie cywilne w naturze, które pozostaje własnością Skarbu Państwa“;

dotychczasowy ustęp (2) staje się ustępem (3), a ponadto w ustępie tym wyraz „ten“ zastępuje się wyrazem „ust. (1)“.

§ 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Ministrowi Skarbu oraz właściwym ministrom.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.*)

Prezes Rady Ministrów: **Sławoj Składkowski**
Minister Skarbu: **E. Kwiatkowski**

*) t. j. z dniem 15 lipca 1936 r.

260.

Przedruk z Dz. U. R. P. Nr. 65 z dnia 27 sierpnia 1936 poz. 472.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 25 lipca 1936 r.

w sprawie uchylecia rozporządzeń Rady Ministrów o zaliczeniu poszczególnych grup funkcjonariuszów państwowych o specjalnych kwalifikacjach do kategorii funkcjonariuszów niższych.

Na podstawie art. 92 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164) zarządza się co następuje:

§ 1. Uchyla się:

1) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 czerwca 1927 r. w sprawie zaliczenia poszczególnych grup funkcjonariuszów o specjalnych kwalifikacjach w dziale Ministerstwa Robót Publicznych do kategorii funkcjonariuszów niższych, ustalenia ich tytułów, oraz zaszeregowania ich do grup uposażenia (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 494), zmienione rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 1928 r. (Dz. U. R. P. z 1929 r. Nr. 2, poz. 19);

2) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 października 1928 r. o zaszeregowaniu do grup uposażenia funkcjonariuszów niższych w zakładach wychowawczo - poprawczych dla przestępców nieletnich i ustalenia dla nich tytułów (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 831);

3) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 stycznia 1928 r. w sprawie zaliczenia poszczególnych grup funkcjonariuszów o specjalnych kwalifikacjach w dziale Ministerstwa Spraw Wewnętrznych do kategorii funkcjonariuszów niższych, ustalenia ich tytułów oraz zaszeregowania ich do grup uposażenia (Dz. U. R. P. Nr. 13, poz. 98);

4) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 lipca 1929 r. w sprawie zaliczenia poszczególnych grup funkcjonariuszów o specjalnych kwalifikacjach w dziale Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do kategorii funkcjonariuszów niższych, ustalenia ich tytułów, oraz zaszeregowania do grup uposażenia (Dz. U. R. P. Nr. 66, poz. 511);

5) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 listopada 1930 r. w sprawie zaliczenia poszczególnych grup funkcjonariuszów o specjalnych kwalifikacjach w dziale Ministerstwa Spraw Wojskowych do kategorii funkcjonariuszów niższych, ustalenia ich tytułów, oraz zaszeregowania do grup uposażenia (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 616).

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów:
Sławoj Składkowski

261.

Przedruk z Dz. U. R. P. Nr. 65 z dnia 27 sierpnia 1936
poz. 473.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego

z dnia 11 sierpnia 1936 r.

o zaliczeniu poszczególnych grup funkcjonariuszów państwowych o specjalnych kwalifikacjach w dziale Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do kategorii funkcjonariuszów niższych oraz o ustaleniu ich tytułów.

Na podstawie art. 92 ustawy z dnia 22 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164) zarządzam co następuje:

§ 1. Spośród funkcjonariuszów o specjalnych kwalifikacjach, zajętych w dziale zarządu państwowego, podlegającego Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, zalicza się do kategorii funkcjonariuszów niższych niżej wymienionych funkcjonariuszów, a równocześnie ustala się dla nich następujące tytuły służbowe:

Rodzaj służby	Tytuł służbowy
I. Woźni w archiwach, bibliotekach i muzeach	1) Starszy woźny (archiwalny, biblioteczny, muzealny) 2) Woźny (archiwalny, biblioteczny, muzealny) 3) Pomocniczy woźny (archiwalny, biblioteczny, muzealny)
II. Woźni przy organach administracyjnych w szkołach akademickich	1) Starszy pedel 2) Pedel 3) Pomocniczy pedel
III. Laboranci	1) Starszy laborant 2) Laborant 3) Pomocniczy laborant
IV. Preparatorzy	1) Starszy preparator 2) Preparator 3) Pomocniczy preparator
V. Pielęgniarze (pielęgniarki)	1) Starszy pielęgniarz (ka) 2) Pielęgniarz (ka) 3) Pomocniczy (a) pielęgniarz (ka)
VI. Położne	1) Starsza położna 2) Położna 3) Pomocnicza położna

Rodzaj służby	Tytuł służbowy
VII. Sanitariusze w klinikach uniwersyteckich	1) Starszy sanitariusz kliniczny 2) Sanitariusz kliniczny 3) Pomocniczy sanitariusz kliniczny
VIII. Magazynierzy	1) Starszy magazynier 2) Magazynier 3) Pomocniczy magazynier
IX. Karbowi	1) Starszy karbowy 2) Karbowy 3) Pomocniczy karbowy
X. Mleczarze	1) Starszy mleczarz 2) Mleczarz 3) Pomocniczy mleczarz
XI. Gajowi	1) Starszy gajowy 2) Gajowy 3) Pomocniczy gajowy
XII. Nadzorcy leśni	1) Starszy nadzorca leśny 2) Nadzorca leśny 3) Pomocniczy nadzorca leśny
XIII. Elektrotechnicy	1) Starszy elektrotechnik 2) Elektrotechnik 3) Pomocniczy elektrotechnik
XIV. Inni funkcjonariusze techniczni i gospodarczy	1) Starszy funkcjonariusz (techniczny, gospodarczy) 2) Funkcjonariusz (techniczny, gospodarczy) 3) Pomocniczy funkcjonariusz (techniczny, gospodarczy)

§ 2. Służbę na stanowiskach poszczególnych rodzajów, wymienionych w § 1, rozpoczyna się na najniższym stanowisku danego rodzaju w charakterze prowizorycznym.

§ 3. Pracownicy, którzy przynajmniej od dwóch lat pozostają w państwowej służbie cywilnej lub wojskowej, bądź w służbie samorządu terytorialnego w charakterze pracowników etatowych lub kontraktowych, albo którzy posiadają co najmniej sześć lat praktyki zawodowej i pełnią co najmniej od roku obowiązki w charakterze pracowników kontraktowych, mogą być w drodze wyjątku od przepisu, zawartego w § 2, mianowani na stanowiska, wyliczone w § 1 pod 1) lub 2).

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:
(—) W. Świętosławski.

262.

Przedruk z Dz. U. R. P. Nr. 77 z dnia 8 października 1936 r., poz. 542.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego

z dnia 11 września 1936 r.

w sprawie wykonania ustawy z dnia 1 lipca 1926 r.
o stosunkach służbowych nauczycieli.

Na podstawie art. 14, 29 ust. 2, 30 i 98 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu obwieszczenia z dnia 9 listopada 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 104, poz. 873) ze zmianami, wprowadzonymi rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 660), zarządza się co następuje:

§ 1. Przysięga służbowa, składana przez nauczyciela przy ustaleniu, brzmi jak następuje:

„Przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu, że w wykonywaniu swych obowiązków służbowych, szczególnie w zakresie wychowania i nauczania powierzonej mi młodzieży, przyczynić się będę ze wszystkich sił do ugruntowania wolności, niepodległości i potęgi Rzeczypospolitej Polskiej, której zawsze wiernie służyć będę.

Wszystkich obywateli kraju w równym mając zachowaniu, przepisów prawa strzec będę pilnie, obowiązki swego stanowiska spełniać gorliwie i sumiennie, polecenia moich przełożonych wykonywać dokładnie, a tajemnicy urzędowej dochowam.

Tak mi Panie Boże dopomóż.“

Przyrzeczenie służbowe brzmi, jak przysięga służbowa po skreśleniu w niej słów:

„Przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu, że“ oraz zmianie zdania: „Tak mi Panie Boże dopomóż“ na zdanie: „Tak przyrzekam“.

§ 2. Tam, gdzie młodzież szkolna w ciągu roku szkolnego w niedziele i święta, wskazane w zarządzeniach władz szkolnych, bierze udział zbiorowo w nabożeństwach, specjalnie dla niej urządanych, nauczyciele obowiązani są zarówno w czasie zbierania się młodzieży, jak i w czasie nabożeństwa, względnie kazania (egzorty), pełnić opiekę nad młodzieżą i wykonywać nadzór nad jej zachowaniem się. Jeżeli w szkole pełni służbę kilku nauczycieli, dyrektor lub kierownik może zarządzić kolejne dyżury, uwzględniając konieczność wyznaczenia na każdy dyżur takiej liczby nauczycieli, któraby czyniła zadość potrzebie

roztoczenia istotnej opieki i nadzoru nad młodzieżą.

§ 3. Jeżeli zniżka godzin nauczania lub innych zajęć obowiązkowych w szkole mieści się w ramach organizacyjnych szkoły, t. j. jeżeli zniżka ta nie pociąga za sobą w konsekwencji zmniejszenia się przewidzianej w planie zajęć szkolnych liczby godzin nauczania, bądź innych zajęć obowiązkowych w szkole, a jednocześnie nie powoduje dodatkowego obciążenia Skarbu Państwa bądź w postaci zwiększenia liczby etatów nauczycielskich, bądź w postaci powiększenia ilości godzin nadliczbowych, dodatkowo opłacanych, — zniżkę godzin na umotywowany wniosek kierownika, bądź dyrektora szkoły, zatwierdza:

1) dla nauczycieli szkół, podległych bezpośrednio inspektorowi szkolnemu — inspektor szkolny;

2) dla nauczycieli szkół, podległych bezpośrednio kuratorowi okręgu szkolnego — kurator okręgu szkolnego.

Udzielanie nauczycielom szkół, podległych bezpośrednio inspektorowi szkolnemu, zniżek godzin, wychodzących poza ramy organizacyjne szkoły, należy do kuratora okręgu szkolnego pod warunkiem, że ewentualne zwiększenie liczby etatów lub ilości godzin nadliczbowych w szkole nie spowoduje wyjścia poza granice liczby etatów lub kwot, objętych budżetem okręgu szkolnego.

Udzielanie zniżek we wszystkich wypadkach, nie objętych dwoma poprzednimi ustępami niniejszego paragrafu, należy do Ministra.

§ 4. Dyrektor lub kierownik szkoły na czas swego urlopu w okresie ferii szkolnych powierza zastępstwo jednemu z pozostałych na miejscu nauczycieli szkoły, o czym zawiadamia władzę, której podlega bezpośrednio.

Gdyby jednak żaden z nauczycieli szkoły nie wziął na siebie dobrowolnie obowiązku zastępowania dyrektora, bądź kierownika, wówczas władza z urzędu wyznaczy do pełnienia tych obowiązków jednego z nauczycieli szkoły, stosując przepisy art. 43 i 44 ustawy.

Zastępujący będącego na urlopie ferialnym dyrektora lub kierownika nauczyciel jest obowiązany do opieki nad budynkiem i inwentarzem szkolnym i do załatwiania spraw, wynikających z kierownictwa szkołą w tym czasie.

Celem umożliwienia stronom porozumienia się na miejscu z zarządem szkoły powinien zastępca dyrektora lub kierownika wyznaczyć, jako godziny przyjęć, co najmniej po 2 godziny w ciągu dwu dni w tygodniu, co przez umieszczenie stosownego ogłoszenia w dostępnym dla stron miejscu budynku szkolnego ma być podane im do wiadomości.

§ 5. Postanowienia § 4 nie mają zastosowania do szkół powszechnych wiejskich I i II stop-

nia. Kierownicy tych szkół, oddalając się z miejsca zamieszkania na czas urlopu ferialnego, obowiązani są jedynie do powierzenia opieki nad budynkiem i inwentarzem szkolnym pozostającemu na miejscu nauczycielowi, a o ile to jest niemożliwe, organowi samorządu szkolnego lub, gdy takiego samorządu nie ma, odpowiedniemu miejscowemu organowi samorządu terytorialnego. O zamierzonym wyjeździe swym oraz o osobie lub organie, któremu powierzył opiekę nad budynkiem i inwentarzem szkolnym, kierownik szkoły obowiązany jest zawiadomić inspektora szkolnego.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.*)

Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 22 grudnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 131, poz. 787).

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) W. Świętosławski.

263.

Przedruk z Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 9 z dnia 12 października 1936 r., poz. 167.

ZARZĄDZENIE Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 28 sierpnia 1936 r. (Nr. III Kwal 1770/36)
o przekazaniu władzom szkolnym II instancji
prawa czasowego zezwolenia na nauczanie
w szkolnictwie zawodowym.

Na podstawie ust. 2 art. 12 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 304), w brzmieniu art. 53 pkt. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w niektórych działach administracji państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 110, poz. 976) zarządzam, co następuje:

§ 1. Przekazuję władzom szkolnym II instancji sprawę czasowego zezwolenia na nauczanie w szkolnictwie zawodowym, — na podstawie art. 15 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 października 1932 r. o kwalifikacjach zawodowych do nauczania w szkołach i na kursach zawodowych (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 774), osobom, nieposiadającym warunków przewidzianych wymienionym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej, które się wykażą:

a) pracą nauczycielską, trwającą nie krócej niż 2 lata z liczbą godzin zajęć tygodniowo nie mniejszą niż 6, o ile praca ta uznana została przez władzę szkolną, której dana szkoła bezpośrednio podlega, za co najmniej zadowalającą, lub

b) praktyką zawodową nienauczycielską, trwającą nie krócej niż 2 lata, jeżeli praktyka ta przyczyniła się do pogłębienia wiadomości i sprawności zawodowych w zakresie przedmiotów, których zainteresowana osoba ma zamiar nauczać oraz odpowiada celowi nauczania tych przedmiotów, w szczególności praktyka ta powinna obejmować:

1. w szkolnictwie przemysłowym męskim — czynności robotnika wykwalifikowanego lub pracownika technicznego jak: praca na obrabiarkach, prace przy montażu urządzeń technicznych, czynności kierownicze w warsztatach, czynności technika lub inżyniera ruchu w fabrykach, na robotach budowlanych, lub prace konstruktorskie albo organizacyjne w biurach technicznych itp.;

2. w szkolnictwie przemysłowym żeńskim — czynności wykwalifikowanej pracownicy w charakterze krawczyni, bieliźniarki, modniarki i t. p.;

3. w szkolnictwie handlowym — czynności w działach kupieckich przedsiębiorstw gospodarczych w przeciągu około 6 miesięcy w charakterze sprzedawcy, akwizytora, agenta itp., reszta praktyki może mieć charakter administracyjno-handlowy w przedsiębiorstwach administracji państwowej, w instytucjach samorządowych, w bankach, ubezpieczalniach, spółdzielniach przy pełnieniu czynności księgowego, kalkulatora, korespondenta itp.;

4. w szkolnictwie rolniczym — trwające co najmniej 12 miesięcy czynności, wyrabiające umiejętności praktyczne i sprawności w robotach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych lub leśnych, reszta praktyki może odbywać się w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych lub leśnych i mieć charakter organizacyjno-administracyjny;

5. w szkolnictwie gospodarstwa domowego — czynności wyrabiające sprawności i umiejętności praktyczne w sporządzaniu posiłków, zapasów spiżarnianych, utrzymywaniu porządku, czystości i higieny, praniu, prasowaniu, szyciu, dekorowaniu wnętrz, pielęgnowaniu roślin itp.

Praktyka dla osób, ubiegających się o czasowe zezwolenia na wykonywanie czynności instruktorskich, powinna polegać na czynnościach robotnika lub pracownika wykwalifikowanego, jak np. na wykonywaniu prac na obrabiarkach, prac monterskich, czynności instruktorskich, mistrzowskich itp.

§ 2. Czasowe zezwolenia, według wzoru załączonego do niniejszego rozporządzenia, mogą być wydawane na okres nie dłuższy niż 3 lata szkolne.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.*)

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) W. Świętosławski.

*) t. j. z dniem 8 października 1936 r.

*) t. j. z dniem 12 października 1936 r.

KURATORIUM OKRĘGU SZKOLNEGO

Załącznik do zarządzenia Ministra
W. R. i O. P. z dnia 28 sierpnia 1936 r.
(Nr III Kwal 1770/36).

(Śląski Urząd Wojewódzki)

dnia . . . . .

Nr . . . . .

Na podstawie art. 15 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 774) i zarządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 28 sierpnia 1936 r. (Nr III Kwal 1770/36 — o przekazaniu władzom szkolnym II instancji prawa czasowego zezwalania na nauczanie w szkolnictwie zawodowym — zezwalam

P .....
(nazwisko i imię)

na nauczanie .....
(wymienić przedmiot nauczania)

w charakterze nauczyciela (instruktora) w szkołach .....
(wymienić dział szkoln.: według nowego ustroju)

stopnia .....

i w szkołach .....

w Okręgu Szkolnym .....

do dnia ..... roku.

Kurator Okręgu Szkolnego
(Wojewoda Śląski)

Uwaga — niepotrzebne skreślić.

264.

Przedruk z Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 9 z dnia
12 października 1936 r., poz. 168.

ZARZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego

z dnia 29 sierpnia 1936 r. (Nr. BP-16601/36)

w sprawie ryczałtów zamiast kosztów przejazdu
i diet nauczycieli prowadzących ćwiczenia połowe
związane z nauczaniem przedmiotów zawo-
dowych.

Na podstawie § 26 rozporządzenia Rady Mini-
strów z dnia 28 marca 1934 r. o należnościach
w razie pełnienia czynności służbowych poza
zwykłym miejscem służbowym (Dz. U. R. P. Nr.
35, poz. 320) zarządzam co następuje:

§ 1. Nauczyciele prowadzący ćwiczenia polo-
we związane z nauczaniem przedmiotów zawo-

dowych, otrzymują tytułem zwrotu kosztów prze-
jazdu i diet za wyjazdy na ćwiczenia połowe ry-
czałt w wysokości 100 zł miesięcznie, biorąc za
podstawę 25 dni wyjazdowych w miesiącu, z za-
strzeżeniem, iż wspomniane wyjazdy noszą cha-
rakter podróży służbowych w rozumieniu cyto-
wanego na wstępie rozporządzenia Rady Mini-
strów z dnia 28. III. 1934 r.

§ 2. Ryczałt ten jest płatny co miesiąc z do-
łu, przy czym za każdy dzień, w którym wy-
jazdu poza miejsce służbowe nie było, należy od-
liczyć $\frac{1}{25}$ ryczałtu tj. 4 złote.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w ży-
cie z dniem ogłoszenia.*)

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:
(—) W. Świętosławski.

*) t. j. z dniem 12 października 1936 r.

265.

Minister
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego
Warszawa.

OKÓLNIK Nr. 78

z dnia 14 sierpnia 1936 r. (II. Pr.-5485/36)

w sprawie spisów książek szkolnych i środków
naukowych na rok szkolny 1936/37.

Zatwierdzam spisy książek szkolnych i środków naukowych dla szkół powszechnych i średnich ogólnokształcących, podane w załącznikach.

Spisy te uwzględniają:

1) podręczniki, dostosowane do nowych programów i dozwolone do użytku w r. szk. 1936/37 w klasach I i II szkół powszechnych wszystkich kategorii, III, IV i V szkół powszechnych o 3 i więcej nauczycielach, VI i VII szkół o 5 i więcej nauczycielach, III i IV szkół o 1 i o 2 nauczycielach, VI szkół o 3 i 4 nauczycielach;

2) podręczniki, dostosowane do nowych programów i dozwolone do użytku w r. szk. 1936/37 w klasach I, II, III i IV gimnazjum według nowego ustroju;

3) podręczniki dla klas VII i VIII gimnazjum według dawnego ustroju, dozwolone po ogłoszeniu spisu na r. szk. 1935/36;

4) książki pomocnicze dla uczniów i środki naukowe dla uczniów i szkoły, a w zastosowaniu do szkoły powszechnej także książki pomocnicze dla nauczycieli, zatwierdzone po ogłoszeniu spisów na r. szk. 1935/36;

5) wskazania tych kategorii podręczników, książek pomocniczych i środków naukowych, ogłoszonych w spisach na r. szk. 1935/36, które mogą być jeszcze używane w szkołach.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

w z. (—) Jerzy Ferek-Bleszyński.

Załącznik Nr. 1 do okólnika
Nr. 78 z dnia 14 sierpnia 1936 r.
(II Pr. 5485/36).

SPIS

KSIĄŻEK SZKOLNYCH I NOWYCH ŚRODKÓW
NAUKOWYCH, DOZWOLONYCH DO UŻYTKU
W SZKOŁACH POWSZECHNYCH
NA ROK SZKOLNY 1936/37,

ORAZ

SPIS NOWYCH KSIĄŻEK POMOCNICZYCH
DLA NAUCZYCIELI.

I.

KSIĄŻKI SZKOLNE

dla klas I i II szkół powszechnych o każdej liczbie nauczycieli, klas III, IV i V szkół powszechnych o 3 i więcej nauczycielach oraz klas VI i VII szkół powszechnych o 5 i więcej nauczycielach.

RELIGIA RZYMSKO-KATOLICKA.

KLASY I i II.

Nauka bez podręcznika.

KLASA III.

Ks. Dr. Z. Baranowski i Ks. Dr. J. K. Noryśkiewicz. Życie religijne. Podręcznik dla uczniów szkół powszechnych. Klasa III. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. Cena zł 1,00 ¹⁾.

Ks. Dr. Adam Hausner, ks. Dr. Franciszek Konieczny i ks. Franciszek Wójcik. Nauka religii rzymsko-katolickiej dla III klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo Zakładu Narodowego imienia Ossolińskich. Lwów. Cena zł 1,00.

KLASA IV.

Ks. Z. Bielawski. Nauka religii rzymsko-katolickiej dla niższych oddziałów szkół powszechnych. Wydanie 5. „Biblioteka Religijna”. Lwów. 1931.

Ks. J. Boczar. Katechizm dla III i IV klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1931.

Ks. T. Bromboszcz. Katechizm katolicki dla wiernych i szkół. Nakład wydawcy. Katowice. 1924.

Ks. W. Budzik. Nauka religii katolickiej dla III i IV klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1927.

Historia Święta dla katolickich szkół powszechnych. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1932.

Ks. E. Krauze. Krótki katechizm wiary i obyczajów Kościoła rzymsko-katolickiego. Wydanie III. Wydawnictwo Księgarni Szkolnej. Włocławek.

Ks. biskup E. Likowski. Krótki katechizm rzymsko-katolicki. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1931.

Ks. J. Makłowicz. Nauka wiary i obyczajów dla niższych oddziałów szkół powszechnych. Nakład autora. Kolomyja. 1923.

Ks. St. Okoniewski, Ks. L. Rankowski, Ks. W. Mayer, Ks. Ark. Lisiecki. Nauka religii rzymsko-katolickiej dla pierwszych czterech oddziałów szkoły powszechnej. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1931.

¹⁾ Podane w spisie ceny podręczników są obliczone wraz ze znaczkiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych.

Nowy katechizm dla dziatwy archidiecezyi gnieźnieńskiej i poznańskiej. Wydawnictwo Księgarni Spółki Pedagogicznej. Poznań. 1929.

Nowy katechizm dla archidiecezyi gnieźnieńskiej i poznańskiej. Wydawnictwo Księgarni Spółki Pedagogicznej. Poznań. 1929.

Ks. W. Wołcz. Mała historia biblijna Starego i Nowego Przymierza. Dla szkół powszechnych. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1930.

KLASY IV, V.

Ks. T. Kowalewski. Obszerniejsza Historia Święta Starego Testamentu. Wydanie 18. Nakład B-ci Detrychów. Płock. 1927.

Pismo Święte. Wypisy, wydane z polecenia i z przedmową J. Em. Ks. Kardynała Dalbora, Prymasa Polski. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1925.

KLASY V, VI.

Ks. Z. Bielawski. Dzieje biblijne Starego i Nowego Przymierza dla niższych klas szkół średnich i dla wyższych oddziałów szkół powszechnych. „Biblioteka Religijna”. Lwów. 1931.

Ks. W. Kalinowski. Katechizm rzymsko-katolicki (większy) dla szkół średnich i wyższych oddziałów szkół powszechnych. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1930.

Ks. T. Kowalewski. Nauka wiary i moralności katolickiej. Wydanie 10. Nakład Braci Detrychów. Płock. 1930.

Ks. T. Kowalewski. Katechizm rzymsko-katolicki dla dzieci przystępujących do Spowiedzi i Komunii św. Kurs wyższy. Wydanie 13. Nakład autora. Płock.

Ks. T. Kowalewski. Obszerniejsza Historia Święta albo Biblijna Nowego Testamentu. Wydanie 21. Nakład B-ci Detrychów. Płock. 1930.

Nowa Historia Biblijna Diecezjalna. Skład główny w Księgarni Spółki Pedagogicznej. Poznań. 1931.

J. Szuster. Dzieje biblijne Starego i Nowego Przymierza. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1931.

Większy katechizm rzymsko-katolicki Archidiecezyi Lwowskiej obrz. łac. Wydanie 4. „Biblioteka Religijna”. Lwów. 1930.

KLASA VI.

Ks. Naskręcki. Liturgika. Kronika Rodzinna. Warszawa. 1930.

KLASA VII.

Ks. R. Archutowski. Krótki zarys historii Kościoła katolickiego. Podręcznik szkolny. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1931.

Ks. J. Boczar. Dzieje Kościoła katolickiego. Wydanie 13. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów-Warszawa. 1931.

Ks. W. Gadowski. Krótka historia Kościoła katolickiego. Nakład J. Pizsa. Tarnów. 1925.

RELIGIA EWANGELICKO-AUGSBURSKA.

KLASA I.

Nauka bez podręcznika.

KLASY II, III.

Mały katechizm Dr. M. Lutra. Objął ks. Al. Schoenich. Wydanie 4. Nakład Z. Manitiusa. Łódź. 1920.

L. Wangemann. Historie biblijne. Wydanie 4. Nakład W. Mietkego. Warszawa. 1913.

KLASA IV.

Historie biblijne. Warszawa. 1886.

Mały katechizm Dr. M. Lutra. Objął ks. Al. Schoenich. Wydanie 4. Nakład Z. Manitiusa. Łódź. 1920.

KLASY V, VI, VII.

Historie biblijne dla młodzieży. Warszawa. 1886.

P. Hulka-Laskowski. Historia biblijna Starego i Nowego Testamentu. Nakład Zboru Ewangelicko-Augsburskiego w Warszawie.

Mały katechizm Dr. M. Lutra. Objął ks. Al. Schoenich. Wydanie 4. Nakład Z. Manitiusa. Łódź. 1920.

RELIGIA EWANGELICKO-REFORMOWANA.

KLASA I.

Nauka bez podręcznika.

KLASY II, III, IV.

Historie biblijne, opowiedziane dla młodzieży. Nakład W. Mietkego. Warszawa.

X. F. Jeleń. Mały katechizm dla dzieci chrześcijańskich wyznania ewangelicko-reformowanego. Wydanie 3. Skład główny w Kanc. Kośc. Kalw., Warszawa, Leszno 20. Nakład Zboru Reformowanego.

KLASY V, VI, VII.

Historie biblijne, opowiedziane młodzieży. Warszawa. Nakład W. Mietkego.

X. W. Semadeni, X. Skierski i A. Woyde. Katechizm większy. Nakład Zboru Reformowanego. Warszawa. 1920.

RELIGIA MOJŻESZOWA.

S. M. Dubnow. Krótka historia Żydów. Wydanie VII. Część I. Historia biblijna. Nakład L. Kozaka. Warszawa. 1924.

R. Gutman. Ilustrowane opowiadania biblijne dla dzieci. Część I. Warszawa 1932.

R. Gutman. Ilustrowane opowiadania biblijne dla dzieci. Część II. Warszawa. 1932.

R. Gutman. Ilustrowane opowiadania biblijne dla klasy trzeciej szkół powszechnych. Warszawa. 1935.

R. Gutman. Ilustrowane opowiadania biblijne dla klasy czwartej szkół powszechnych. Warszawa. 1936.

P. Kantorowicz. Dzieje ludu izraelskiego. Tekst hebrajski z przekładem polskim podług S. Dankowicza. D. Neufeld, Dr. Cyłkowa i S. Szenhaka. Wydawnictwo Kantorowicza. Warszawa. 1926.

B. König. Pierwsza Księga Biblii. Nakład autora. Lwów. 1927.

H. Kramer. Wyimki z Tory I i II Księgi mojżeszowej. Część I dla kl. VI szk. powsz. Wydawnictwo H. Kramera. Stanisławów. 1930.

A. Prużański. Dzieje biblijne i legendy. Część I. Od stworzenia świata do śmierci Mojżesza. Wydawnictwo E. Gitlina. Warszawa. 1928.

A. Prużański. Dzieje biblijne i legendy z ilustracjami, dla żydowskiej młodzieży szkolnej. Część II. Od śmierci Mojżesza do panowania pierwszego króla w Izraelu. Wydawnictwo E. Gitlina. Warszawa. 1928.

D. Roseman. Biblia dla młodzieży szkół średnich i wydziałowych. Zeszyt I i II. Kraków.

L. Schächner. Dzieje Żydów. Część I. (Od powrotu z niewoli babilońskiej do upadku drugiej świątyni). Podręcznik do nauki religii mojżeszowej na klasę (oddział) V szkół powszechnych w Polsce. Nakład Związku Nauczycieli religii mojżeszowej szk. powsz. w Polsce. Lwów. 1926.

N. Schipper. Dzieje Żydów w Polsce. Część I. Wyd. I. Nakład autora. Lwów. 1926.

H. Sondheimer, I. Planer. Nauka religii na podstawie historii. Część I. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów.

H. Sondheimer. Nauka religii. na podstawie historii. Część II. Nakład H. Zwechera. Tarnów.

S. Spitzer. Historia biblijna oraz zasady wiary i moralności. Część I, II i III. Nakład autora. Kraków.

- S. Spitzer. Zdrój życia. Zasady wiary i moralności na podstawie Pisma Świętego. Część I. Wydanie 3. Nakład autora. Kraków. 1928.
- S. Spitzer. Dzieje biblijne. Część I i II. Nakład autora. Kraków. 1929.
- S. Spitzer. Dzieje biblijne, t. j. Pięcioksiąg Mojżesza z nauką wiary i moralności dla młodzieży szkół powszechnych. Część I. Wyd. 5. Nakład autora. Kraków. 1929.
- N. Szyper i N. Schipper. Zbiór modlitw dla szkół ludowych i wydziałowych z dodatkiem modlitwy na Nowy Rok. Nakład autorów. Lwów.
- N. Szyper. Opowiadania i nauki z dziejów biblijnych dla dziatwy izraelskiej. Część I. Nakład N. Schipper. Lwów.
- N. Szyper. Opowiadania i nauki z dziejów biblijnych dla młodzieży izraelskiej. Część II. Nakład autora. Lwów.
- N. Szyper. Opowiadania i nauki z dziejów biblijnych dla młodzieży izraelskiej. Część III i IV. Nakład N. Schipper. Lwów.
- N. Szyper. Dzieje Żydów. Część V. Wydanie I. Nakład autora. Lwów.
- N. Szyper. Dzieje Żydów. Część VI. Wydanie I. Nakład autora. Lwów. 1912.
- M. Tauber i J. Waingarten. Mała historia biblijna. Dla drugiego oddziału szkół powszechnych. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Szkola”. Warszawa. 1931.
- M. Tauber i J. Waingarten. Mała historia biblijna. Dla trzeciego oddziału szkół powszechnych. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Szkola”. Warszawa. 1931.
- M. Tauber i J. Waingarten. Mała historia biblijna. Dla czwartego oddziału szkół powszechnych. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Szkola”. Warszawa. 1931.
- M. Tauber i J. Waingarten. Mała historia Żydów. Dla piątej klasy szkół powszechnych. Podręcznik nauki religii możeszowej. Wydanie 3. Nakład autorów. Warszawa. 1935.
- E. D. Terner. Nauka religii możeszowej na podstawie modlitw. Wydanie III. Nakład autora. Lwów. 1925.
- H. Zwecher. Nauka religii. Część I. Zeszyt I i II. Nakład autora. Tarnów. 1926.
- H. Zwecker. Zbiór modlitw dla młodzieży szkolnej. Nakład autora. Tarnów.

JEZYK POLSKI.

KLASA I.

Elementarze.

- St. Dobraniecki, B. Kubski, M. Kotarbiński, E. Zarembina. Elementarz. (Metoda wyrazowa). Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1933. Cena zł 0,60.
- M. Falski. Elementarz. (Metoda wyrazowa.) Dla I klasy szkół miejskich. Wydawnictwo Książnicy-Atlas Lwów-Warszawa. 1934. Cena zł 0,60.
- B. Kubski, M. Kotarbiński, E. Zarembina. Elementarz. (Metoda zdaniowa). Wydanie 2. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1933. Cena zł 0,60.

KLASA II.

Czytanki.

Dla szkół wiejskich.

- B. Kubski, M. Kotarbiński i E. Zarembina. Czytanka dla II klasy wiejskich szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1934. Cena zł 1,10.
- A. Mikulski i J. Saloni. W Lipkach. Czytanki dla II klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1933. Cena zł 1,10.
- St. Tync, J. Gołabek i J. Duszyńska. Nasza wieś. Czytanka polska. Dla II klasy szkół powszechnych wiejskich. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1934. Cena zł 1,10.

Dla szkół miejskich.

- M. Falski. Czytanka dla II klasy szkół powszechnych miejskich. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1934. Cena zł 1,10.

- B. Kubski, M. Kotarbiński i E. Zarembina. Czytanka dla szkół powszechnych. Część I. Dla drugiej klasy. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1933. Cena zł 1,10.
- St. Tync, J. Gołabek i J. Duszyńska. Nasze miasto. Czytanka polska dla II klasy szkół powszechnych miejskich. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1935. Cena zł 1,10.
- J. Żłobicka. Czytania. Część I dla II klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1933. Cena zł 1,10.

KLASA III.

Czytanki.

Dla szkół wiejskich.

- B. Kubski, M. Kotarbiński, E. Zarembina. Czytanka. Dla III klasy wiejskich szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1934. Cena zł 1,10.
- St. Tync, J. Gołabek i J. Duszyńska. Wieś i miasto. Czytanka polska dla III klasy szkół powszechnych wiejskich. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1934. Cena zł 1,10.

Dla szkół miejskich.

- B. Kubski, M. Kotarbiński, E. Zarembina. Czytanka dla III klasy miejskich szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1934. Cena zł 1,10.
- St. Tync, J. Gołabek i M. Dynowska. Miasto i wieś. Czytanka polska dla III klasy szkół powszechnych miejskich. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1934. Cena zł 1,10.

KLASA IV.

Czytanki.

- H. Grotowska, M. Gutry, Z. Klingerowa. Czytanka polska. Dla czwartej klasy szkół powszechnych. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów-Warszawa. 1935. Cena zł 1,50.
- B. Kubski, M. Kotarbiński, E. Zarembina. Czytanka dla IV klasy miejskich i wiejskich szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1935. Cena zł 1,50.
- St. Tync, J. Gołabek i J. Duszyńska. U progu Polski. Czytanka polska dla IV klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1935. Cena zł 1,50.

KLASA V.

Czytanki.

- J. Balicki i St. Maykowski. Pieśń o ziemi naszej. Podręcznik nauki języka polskiego na V klasę szkoły powszechnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1933. Cena zł 1,90.
- H. Grotowska i Z. Klingerowa. Czytanka polska dla piątej klasy szkół powszechnych. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1934. Cena zł 1,90.
- St. Tync, J. Gołabek i Z. Nowakowski. Piękna nasza polska cała. Czytanka polska dla V kl. szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1935. Cena zł 1,90.

Lektura uzupełniająca.

- Wł. Anczyc. Przypadki Robinsona Kruzoe. Str. 383. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 4,00.
- H. Andersen. Wybór baśni dla szkół powszechnych. (Brzydkie kaczątko, Słowik, Żołnierz ołowiany, Królowa śniegu, Dziewczynka z zaparkami). Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 249. Warszawa. Cena zł 0,70.
- H. Andersen. Baśnie. Wybór. Str. 86. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 0,80.

- H. Bobińska. Tajemnica Romka. Str. 90. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Cena zł 1,50.
- H. Boguszewska. Czerwone węże. Str. 58. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,90.
- A. Domańska. Historia żółtej cizemki. Powieść z czasów panowania Kazimierza Jagiellończyka. Str. 337. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. Cena zł 4,00.
- H. Górska. O Księciu Gotfrydzie, rycerzu gwiazdy wigilijnej. Str. 172. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów. Cena zł 2,60.
- J. Grabowski. Puc, Bursztyn i Goście. Wyd. 2. Str. 96. Wydawnictwo Naszej Księgarni. Warszawa. Cena zł 2,30.
- Al. Janowski. Nasz plac. Str. 136. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. Cena zł 2,00.
- R. Kipling. Riki - Tiki - Tavi.
- M. Konopnicka. O krasnoludkach i sierotce Marysi. Stron 251. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. Cena zł 5,80.
- J. Korczak. Sława. Stron 91. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 1,20.
- Fr. Molnar. Chłopcy z placu Broni. Przekład J. Mortkowiczowej. Str. 172. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 2,50.
- G. Morcinek. Dzieje węgla. Str. 61. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,90.
- G. Morcinek. Łysek z pokładu Idy. Str. 37. Biblioteka Szkoły Powszechnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. Cena zł 0,50.
- Z. Nowakowski. Puhar Krakowa. Str. 64. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Cena zł 1,00.
- F. A. Ossendowski. Życie i przygody małpki. Str. 228. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Cena zł 2,50.
- Br. Ostrowska. Bohaterski Miś, czyli przygody pluszowego niedźwiadka na wojnie. Str. 143. Biblioteka „Iskier”. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. Cena zł 1,60.
- J. Porazińska. Jaś i Kasia. Str. 21. Wydawnictwo „Naszej Księgarni”. Warszawa. Cena zł 2,50.
- J. Porazińska. Wesola gromada. Str. 160. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. Cena zł 3,00.
- W. Sieroszewski. Dary wiatru północnego. Str. 201. Wydawnictwo Towarzystwa Wydawniczego „Rój”. Warszawa. Cena zł 3,00.
- J. Svensson. Czółnem przez morze. Str. 181. Wydawnictwo Księży Jezuitów. Kraków. Cena zł 1,50.
- E. Szelburg-Zarembina. Tajemnica Czeremoszu. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 1,00.
- E. Szelburg-Zarembina. Zuch. Str. 142. Wydawnictwo „Naszej Księgarni”. Warszawa. Cena zł 3,20.
- E. Szelburg-Zarembina. Rzemieślniczek Wędrowniczek. Str. 70. Wydawnictwo „Naszej Księgarni”. Warszawa. Cena zł 2,00.
- Gramatyki.**
- J. Dańciewiczowa. Ćwiczenia i wiadomości gramatyczne dla V klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1934. Cena zł 0,45.
- H. Gaertner. Mowa polska. Podręcznik do ćwiczeń językowych dla klasy V szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1934. Cena zł 0,55.
- Z. Klemensiewicz. Język polski — pogadanki i ćwiczenia gramatyczne. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1933. Cena zł 0,60.
- St. Szober. Gramatyka polska w szkole powszechnej. (Zadania — Ćwiczenia — Wykład). Kl. V. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1933. Cena zł 0,60.

Ćwiczenia ortograficzne.

Książki, dostosowane do zasad nowej pisowni, będą ogłoszone w czasie późniejszym.

KLASA VI.

Czytanki.

- J. Bałicki i St. Maykowski. Okno na świat. Szósty rok nauki języka polskiego w szkołach powszechnych. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1934. Cena zł 1,90.
- H. Grotowska, Z. Klingerowa. Czytanka polska dla VI klasy szkół powszechnych. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa — Lwów. 1935. Cena zł 1,90.

Lektura uzupełniająca.

- E. Amicis. Serce. Przekład Marii Konopnickiej. Str. 402. Wydanie popularne. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 4,00.
- H. Beecher-Stowe. Chata wuja Toma. Str. 258. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 3,00.
- E. Berthet. Młódzież w pięciu częściach świata. Str. 136. Wydawnictwo M. Arcta. Cena zł 1,20.
- H. F. Burnett. Tajemniczy ogród. Str. 295. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 3,20.
- M. Dąbrowska. Marcin Kozera. Str. 85. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 1,20.
- K. Ciżycki. Przez knieje i stopy. Przygody chłopców polskich na Syberii i w Mongolii. Str. 370. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Wilno—Lublin. Cena zł 7,00.
- A. Gjems-Selmer. Nad dalekim cichym fiordem. Str. 147. Przekł. J. Mortkowiczowej. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 2,00.
- W. Gomulicki. Wspomnienia niebieskiego mundurka. Str. 303. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 3,20.
- H. Grotowska. Mechanik Jur. Str. 44. Wydawnictwo Naszej Księgarni. Warszawa. Cena zł 0,90.
- R. Kipling. Pierwsza księga dżungli. Str. 255. Nakład Wydawnictwa Polskiego. Poznań. Cena zł 6,00.
- R. Kipling. Druga księga dżungli. Str. 297. Nakład Wydawnictwa Polskiego. Poznań. Cena zł 6,00.
- K. Konarski. Musi być. Str. 157. Obrazki z powstania 1863 roku. Wydawnictwo „Naszej Księgarni”. Warszawa. Cena zł 3,20.
- K. Konarski. Tajemnica zegara królewskiego. Str. 220. Biblioteka Iskier. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. Cena zł 4,00.
- P. Linel. Pierwsze pomysły wielkiego wynalazcy. Str. 45. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. Cena zł 0,70.
- J. Meissner. Żwirko i Wigura. Załoga RWiD. Str. 63. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,80.
- G. Morcinek. Duńskie serce. Str. 58. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,80.
- G. Morcinek. Ludzie są dobrzy. Str. 268. Wydawnictwo Biblioteki Polskiej. Warszawa. Cena zł 3,50.
- G. Morcinek. Narodziny serca. Str. 223. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. Cena zł 4,00.
- K. Muszałówna. Pod olimpijskim sztandarem. Str. 67. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,90.
- H. Naglerowa. Ludzie prawdziwi. Str. 64. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Cena zł 0,90.
- F. A. Ossendowski. W krainie niedźwiedzi. Str. 76. Wydawnictwo Domu Książki Polskiej. Warszawa. Cena zł 1,00.

- B. Pawłowicz. Franek na szerokim świecie. Str. 159. Wydawnictwo „Naszej Księgarni“. Warszawa. Cena zł 3,20.
- A. Pohoska. Syn Kujaw. (Jan Kasprowicz). Str. 71. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. Cena zł 1,00.
- W. Przyborowski. Bitwa pod Raszynem. Str. 176. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 3,50.
- K. Rosinkiewicz. Sam. Str. 238. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. Cena zł 3,50.
- H. Sienkiewicz. W pustyni i w puszczy. Str. 508. Wydawnictwo Zakładu Naukowego im. Ossolińskich. Lwów. Cena zł 4,20.
- W. Sieroszewski. Wśród kosmatych ludzi. Str. 109. Wydawnictwo Towarzystwa Wydawniczego „Rój“. Warszawa. Cena zł 1,20.
- F. Sławoj-Skłodkowski. Gdzie widziałem Komendanta, nim Polskę wywalczył. Str. 53. Biblioteka Młodzieży. Polska i świat współczesny. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 1,00.
- S. E. Thompson. Joch. Dzieje małego niedźwiedzia. Przetł. M. Arct-Golczewska. Str. 30. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. Cena zł 0,50.
- H. Zakrzewska. Pojednanie. Opowieść o niedźwiedziu tatrzańskim. Str. 228. Wydawnictwo Domu Książki Polskiej. Warszawa. Cena zł 5,40.
- M. J. Zaleska. Młody wygnaniec. Przygody wśród puszczy i stepów amerykańskich. Oprac. według R. Rotha. Stron 391. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 5,00.
- E. Szelburg-Zarembina. Dom wielki jak świat. Str. 77. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,90.
- Z. Żurawska. Pójdziemy w świat. Str. 90. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 1,20.
- Gramatyki.
- J. Dańciewiczowa. Ćwiczenia i wiadomości gramatyczne dla VI klasy szkoły powszechnej. Lwów, Zakład Narodowy im. Ossolińskich. 1934. Cena zł 0,45.
- H. Gaertner. Mowa polska. Podręcznik do ćwiczeń językowych. Dla VI klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1934. Cena zł 0,40.
- Z. Kłemensiewicz. Język polski. Ćwiczenia i pogadanki gramatyczne. Dla VI klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1934. Cena zł 0,55.
- St. Szober. Gramatyka polska w szkole powszechnej. (Zadania — Ćwiczenia — Wykład). Klasa VI. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa 1934. Cena zł 0,55.
- Ćwiczenia ortograficzne.
- Książki, dostosowane do zasad nowej pisowni, będą ogłoszone w czasie późniejszym.
- KLASA VII.
- Czytanka.
- J. Bałicki i St. Maykowski. Niesiemy plon. Siódmy rok nauki języka polskiego w szkołach powszechnych. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1935. Cena zł 1,90.
- Lektura uzupełniająca.
- Józef Piłsudski. Wybór pism. Wydawnictwo Kultury i Oświaty. (Grupa „Zręb“). Warszawa, 1936. Cena zł 0,60.
- H. Boguszevska. Dzieci znikąd. Str. 60. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,80.
- H. Boguszevska. Za zielonym wałem. Str. 137. Biblioteka Młodzieży. Przymierze z Książką. Wydawnictwo B-ci Drapczyńskich. Warszawa. Cena zł 1,50.
- M. Dąbrowska. Przyjaźń. Opowiadanie. Str. 80. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 1,20.
- K. Dickens. Dawid Copperfield. (Wydanie dla młodzieży). Str. 241. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Warszawa. Cena zł 3,20.
- B. Dyakowski. Badacz dalekiej północy. Str. 90. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. Cena zł 2,00.
- H. Górski. Chłopcy z ulic miasta. Str. 88. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 1,00.
- H. Górski. Nad czarną wodą. Str. 213. Wydawnictwo Towarzystwa Wydawniczego „Rój“. Warszawa. Cena zł 3,00.
- J. Kaden-Bandrowski. Nad brzegiem wielkiej rzeki. Str. 55. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. Cena zł 1,00.
- J. Kaden-Bandrowski. Wyprawa wileńska.
- J. Kaden-Bandrowski. Podpułkownik Lis-Kula.
- M. Konopnicka. Dym. Str. 15. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,35.
- J. Kosowski. Nafta... Nafta... Nafta. Str. 78. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 1,00.
- M. B. Lepecki. Od Sybiru do Belwedenu. (Fragment z życia Marszałka Piłsudskiego). Str. 72. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska“. Warszawa. Cena zł 1,50.
- Wl. Łoziński. Oko proroka czyli Hanusz Bystry i jego przygody. Str. 321. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. Cena zł 3,00.
- K. Makuszyński. Panna z mokrą głową. Str. 210. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 5,00.
- K. Makuszyński. Skrzydlaty chłopiec. Str. 233. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 5,00.
- J. Meissner. Szkoła orląt. Str. 288. Wydawnictwo Towarzystwa Wydawniczego „Rój“. Warszawa.
- G. Morcinek. W zadymionym słońcu. Str. 58. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,90.
- E. Orzeszkowa. „A. B. C.“ Str. 38. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 12. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,60.
- J. Osińska. Na Jamboree. Str. 71. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,90.
- F. A. Ossendowski. Mocni ludzie. Str. 190. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Warszawa. Cena zł 3,20.
- F. A. Ossendowski. W dżungli polskiej. Str. 256. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa. Cena zł 3,50.
- J. Piłsudski. Ułina mała. Str. 119. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 1,50.
- B. Prus. Antek. Str. 40. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,50.
- B. Prus. Na wakacjach. Katarynka. Str. 28. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,50.

- M. Rodziewiczówna. Dewajtis. Str. 336. Nakład Wydawnictwa Polskiego R. Wegnera. Poznań. Cena zł 6,00.
- M. Rodziewiczówna. Lato leśnych ludzi. Str. 260. Nakład Wydawnictwa Polskiego R. Wegnera. Poznań. Cena zł 6,00.
- W. Sieroszewski. Wśród lodów. Str. 74. Wydawnictwo Towarzystwa Wydawniczego „Rój”. Warszawa. Cena zł 1,20.
- W. Sieroszewski. Ptaki przelotne. Str. 52. Wydawnictwo Towarzystwa Wydawniczego „Rój”. Warszawa. Cena zł 1,20.
- F. Sławoj-Składkowski. Meldunki u Komendanta. Str. 71. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 1,00.
- M. Zaruski. Żaglowym jachtem przez Bałtyk. Str. 38. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. Cena zł 0,60.
- St. Żeromski. Echa leśne. Str. 24. Wydawnictwo J. Morikowicza. Warszawa. Cena zł 0,50.

Gramatyki.

- J. Dańcewiczowa. Ćwiczenia i wiadomości gramatyczne dla VII klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1935. Cena zł 0,45.
- H. Gaertner. Mowa polska. Podręcznik do ćwiczeń językowych. Dla VII klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1935. Cena zł 0,60.
- Z. Klemensiewicz. Język polski. Najważniejsze wiadomości gramatyczne z ćwiczeniami i wybór tekstów gwarowych. Dla VII klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1935. Cena zł 0,60.
- St. Szober. Gramatyka polska w szkole powszechnej. (Zadania — Ćwiczenia — Wykład). Klasa VII. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1935. Cena zł 0,60.

HISTORIA.

KLASA V.

Podręczniki.

- Wł. Jarosz. Opowiadania z dziejów ojczyźnych. Dla V klasy szkół powszechnych. Część pierwsza. Do czasów saskich. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1933. Cena zł 1,50.
- H. Pohoska i M. Wysznačka. Z naszej przeszłości. Podręcznik do nauki historii. Dla V klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo M. Arcta i „Naszej Księgarni”. Warszawa. 1933. Cena zł 1,50.
- J. Schönbrunner. Dzisiaj i dawniej na ziemiach polskich. Historia Polski. Dla V-jej klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska”. Warszawa. 1934. Cena zł 1,50.

KLASA VI.

- Wł. Jarosz i Ad. Kargol. Opowiadania z dziejów ojczyźnych. Dla VI klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1934. Cena zł 1,50.
- H. Pohoska i M. Wysznačka. Z naszej przeszłości. Podręcznik do nauki historii. Dla VI klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo M. Arcta i „Naszej Księgarni”. Warszawa. 1934. Cena zł 1,50.
- J. Schönbrunner. Dzisiaj i dawniej na ziemiach polskich. Historia Polski. Dla VI klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska”. Warszawa. 1934. Cena zł 1,50.

KLASA VII.

- St. Gebert. Obywatel polski. Podręcznik historii. Dla VII kl. szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1936. Cena zł 1,10.
- Wł. Jarosz. Historia. Podręcznik na VII klasę szkół powszechnych. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1935. Cena zł 1,10.
- H. Pohoska i M. Wysznačka. Z naszej teraźniejszości. Podręcznik do nauki historii. Dla VII klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo M. Arcta i Naszej Księgarni. Warszawa. 1936. Cena zł 1,10.

GEOGRAFIA I NAUKA O PRZYRODZIE.

KLASA III.

Książki pomocnicze.

Dla szkół wiejskich.

- H. Gnoińska — M. Librachowa. Moja wieś. Przyroda i geografia dla III klasy wiejskich szkół powszechnych. Zeszyt ucznia. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa—Lwów. 1935. Cena zł 1,00.

- J. Wuttkowa, Z. Zalewska, G. Wuttke. Poznaj swoją wieś. Przyroda i geografia dla kl. III szkoły powszechnej. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska”. Warszawa. Cena zł 1,00.

Dla szkół miejskich.

- H. Gnoińska — M. Librachowa. Moje miasto. Przyroda i geografia dla III klasy miejskich szkół powszechnych. Zeszyt ucznia. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa—Lwów. 1936. Cena zł 1,00.

- J. Wuttkowa, Z. Zalewska, G. Wuttke. Poznaj swoje miasto. Przyroda i geografia dla kl. III szkoły powszechnej. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska”. Warszawa. Cena zł 1,00.

KLASA IV.

Podręczniki.

- D. Gayówna, J. Łysakiewiczówna. Przyroda i geografia. Dla czwartej klasy szkoły powszechnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa—Lwów. 1935. Cena zł 1,40.
- J. Wernerowa. Poznawajmy przyrodę i nasz kraj. Podręcznik dla klasy czwartej szkół powszechnych. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1935. Cena zł 1,40.

GEOGRAFIA.

KLASA V.

Podręczniki.

- K. Bzowski. Geografia. Dla V klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo M. Arcta w Warszawie. 1933. Cena zł 1,60.
- T. Radliński i G. Wuttke. Geografia. Kurs klasy V. Warszawa. 1933. Cena zł 1,60.

KLASA VI.

- A. Malicki, J. Piątkowski, F. Uhorczak. Geografia dla VI klasy szkoły powszechnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1934. Cena zł 1,60.
- St. Niemcówna i St. Pawłowski. Geografia. Dla VI klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1934. Cena zł 1,55.
- T. Radliński i G. Wuttke. Geografia. Ziemia i jej mieszkańcy. Kurs klasy szóstej szkoły powszechnej. Warszawa. Cena zł 1,60.

KLASA VII.

- M. Jamiszewski, G. Wuttke. Geografia gospodarcza Polski. Dla klasy VII szkoły powszechnej. Wydaw-

nictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska”. Warszawa. 1935. Cena zł 1,20.

- A. Malicki, J. Piątkowski, W. Zinkiewicz. Jak pracujemy w Polsce. Podręcznik do nauki geografii. Dla VII klasy szkoły powszechnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa—Lwów. 1935. Cena zł 1,20

Książki pomocnicze i mapy, uzupełniające podręcznik.

- M. Janiszewski. Fizyczna mapa Polski. Podziałka 1:2.000.000. Nakład „Naszej Księgarni” Związku Nauczycielstwa Polskiego. Warszawa. 1934. Cena zł 0,90.
- E. Romer. Europa. Podziałka 1:5.000.000. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa.
- E. Romer. Mały atlas geograficzny. Wydanie 12. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1934. Cena zł 1,90.
- E. Romer i T. Szumański. Polska fizyczna. Podziałka 1:2.500.000. Wydanie z r. 1936. Książnica-Atlas. Lwów—Warszawa.
- E. Romer. Polska fizyczna. Podziałka 1:5.000.000. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa.
- E. Romer i T. Szumański. Polska. Mapa fizyczna. Podziałka 1:1.250.000. Wraz ze słowniczkiem nazw topograficznych. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa.
- E. Romer. Ziemia i człowiek w Polsce. Atlas geograficzny dla VII klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa.

NAUKA O PRZYRODZIE.

Podręczniki.

PRZYRODA ŻYWA.

KLASA V.

- B. Dyakowski. Przyroda żywa. Dla klasy V szkół powszechnych. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1934. Cena zł 1,10.
- D. Gayówna. Podręcznik do nauki o przyrodzie żywej. Dla klasy V szkoły powszechnej. Wydawnictwo „Naszej Księgarni”. Warszawa. 1933. Cena zł 1,20.

KLASA VI.

- St. Feliksiak, J. Kołodziejczyk, J. Wernerowa. Poznawajmy przyrodę. Podręcznik dla kl. VI szkół powszechnych. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1934. Cena zł 1,20.

KLASA VII.

- K. Mitkiewicz. Nauka o zdrowiu. Podręcznik dla VII kl. szkoły powszechnej. Nakład Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska”. Warszawa. 1935. Cena zł 1,20.
- J. Radomski, T. Muł, S. Tołpa. Nauka o człowieku łącznie z higieną. Podręcznik do nauki przyrody żywej i higieny dla klasy VII szkół powszechnych. Wydawnictwo Zakładu Narodowego imienia Ossolińskich. Lwów — Warszawa. 1935. Cena zł 1,20.

PRZYRODA MARTWA.

KLASA V.

- Al. Dmochowski i St. Ziemecki. Nauka o przyrodzie nieożywionej. (Martwej). Dla klasy V szkoły powszechnej. Wydawnictwo Księgarni K. Rutkiego w Wilnie. Cena zł 1,00.
- Wł. Żłobicki i K. Adwentowski. Wiadomości z fizyki i chemii dla V klasy szkoły powszechnej. Wydaw-

nictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1933. Cena zł 1,00.

KLASA VI.

- Al. Dmochowski i St. Ziemecki. Przyroda nieożywiona. (Martwa). Dla klasy VI szkoły powszechnej. Wydawnictwo Księgarni K. Rutkiego. Wilno. Cena zł 1,00.

KLASA VII.

- A. Dmochowski i St. Ziemecki. Przyroda nieożywiona (martwa) dla VII klasy szkoły powszechnej. Nakładem Księgarni Kazimierza Rutkiego. Wilno. Cena zł 1,10.
- M. Sobolewski. Przyroda martwa. Podręcznik dla VII kl. szkół powszechnych. Wydawnictwo Zakładu Narodowego imienia Ossolińskich. Lwów — Warszawa. 1936. Cena zł 1,10.
- Wł. Żłobicki i K. Adwentowski. Przyroda martwa. Dla VII klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1935. Cena zł 1,10.

PRZYRODA ŻYWA I MARTWA.

KLASA VI.

- D. Gayówna, Wł. Żłobicki i K. Adwentowski. Podręcznik do nauki o przyrodzie żywej i martwej. Dla kl. VI szkoły powszechnej. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego, Lwów i „Naszej Księgarni”, Warszawa. 1934. Cena zł 2,10.

ARYTMETYKA Z GEOMETRIĄ.

KLASA I.

- St. Durek i W. Lewicki. Rachunki dla pierwszego oddziału szkół powszechnych. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1934. Cena zł 0,70.
- A. M. Rusiecki i Ad. Zarzecki. Arytmetyka. Podręcznik dla uczniów szkoły powszechnej. Klasa I. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1933. Cena zł 0,70.
- T. Sierzputowski i S. Klebanowski. Rachunki dla I klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1933. Cena zł 0,70.

KLASA II.

- St. Durek i W. Lewicki. Rachunki dla II oddziału szkół powszechnych. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1933. Cena zł 1,00.
- A. M. Rusiecki i Ad. Zarzecki. Arytmetyka. Podręcznik dla uczniów szkoły powszechnej. Klasa II. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1933. Cena zł 1,00.
- T. Sierzputowski i S. Klebanowski. Rachunki. Dla II klasy szkoły powszechnej. Wydanie drugie zmienione. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1934. Cena zł 0,90.

KLASA III.

- A. M. Rusiecki i Ad. Zarzecki. Arytmetyka. Podręcznik dla uczniów szkoły powszechnej. Klasa III. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1934. Cena zł 0,90.
- T. Sierzputowski i S. Klebanowski. Rachunki. Dla III klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1934. Cena zł 0,90.
- J. Wojtowiczowa i Wł. Wojtowicz. Arytmetyka. Dla III klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1934. Cena zł 0,90.

KLASA IV.

- Z. Chwiałkowski, W. Schayer. Rachunki. Dla IV klasy szkoły powszechnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa—Lwów. 1935. Cena zł 1,10.

- A. M. Rusiecki i A. Zarzecki. Arytmetyka z geometrią. Podręcznik dla uczniów szkoły powszechnej. Klasa IV. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1934. Cena zł 1,10.
- T. Sierżputowski i S. Klebanowski. Rachunki. Dla IV klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1935. Cena zł 1,10.
- J. Wojtowiczowa i Wł. Wojtowicz. Arytmetyka i geometria. Dla IV klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1935. Cena zł 1,10.

KLASA V.

- S. Banach, W. Sierpiński i W. Stożek. Arytmetyka i geometria. Dla V klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1933. Cena zł 1,60.
- B. Bielecki i W. Krasiński. Arytmetyka i geometria. Tom I. Dla V klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1933. Cena zł 1,60.
- A. M. Rusiecki i Ad. Zarzecki. Arytmetyka z geometrią. Podręcznik dla uczniów szkoły powszechnej. Klasa V. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1933. Cena zł 1,60.
- J. Wojtowiczowa i Wł. Wojtowicz. Arytmetyka i geometria dla V klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska”. Warszawa. 1933. Cena zł 1,60.

KLASA VI.

- S. Banach, W. Sierpiński, W. Stożek. Arytmetyka i geometria. Dla VI klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1934. Cena zł 1,40.
- Br. Bielecki i Wł. Krasiński. Arytmetyka i geometria. Tom II. Dla VI klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1934. Cena zł 1,50.
- Z. Chwiałkowski. Arytmetyka z geometrią. Dla VI klasy szkoły powszechnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1934. Cena zł 1,50.
- A. M. Rusiecki i Ad. Zarzecki. Arytmetyka z geometrią. Podręcznik dla uczniów szkoły powszechnej. Klasa VI. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1934. Cena zł 1,50.

KLASA VII.

- S. Banach, W. Sierpiński i W. Stożek. Arytmetyka i geometria dla VII klasy szkoły powszechnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1935. Cena zł 1,50.
- Br. Bielecki i Wł. Krasiński. Arytmetyka i geometria. Tom III. Dla VII klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1935. Cena zł 1,50.
- Z. Chwiałkowski, W. Schayer. Arytmetyka z geometrią dla VII klasy szkoły powszechnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa — Lwów. 1935. Cena zł 1,50.

SPIEW I MUZYKA.

KLASA V.

- K. Hławiczka i W. Lachman. I zanuśmy pieśń wesoło. Książka pomocnicza dla V oddziału szkoły powszechnej. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. 1935. Cena zł 1,20.

KLASA VI.

- K. Hławiczka, F. Rybicki, St. Wysocki. Leć pieśni wdal. Podręcznik nauki śpiewu dla kl. VI szkół powszechnych. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. 1936. Cena zł 1,40.

II.

PODRĘCZNIKI DLA KLAS III i IV SZKÓŁ POWSZECHNYCH o 1 i o 2 NAUCZYCIELACH.

RELIGIA.

W roku szkolnym 1936/37 można używać książek, wymienionych powyżej w dziale I, zgodnie ze wskazaniami dla poszczególnych klas i możliwości organizacyjnych, zawartymi w instrukcji programowej na ten rok

JĘZYK POLSKI.

KLASA III.

- B. Kubski i St. Dobraniecki. Na zagonie. Czytanki polskie oraz ćwiczenia słownikowe, ortograficzne i gramatyczne dla III klasy szkoły powszechnej 1-go stopnia. Kurs A. Wydawnictwo Zakładu Narodowego imienia Ossolińskich. Lwów — Warszawa. 1936. Cena zł 1,10.
- St. Tync, J. Gołabek i J. Duszyńska. Czytanki polskie dla III klasy szkół powszechnych I stopnia. Kurs A. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1936. Cena zł 1,10.
- St. Wiącek. Czytanki i ćwiczenia. Podręcznik do nauki języka polskiego dla kl. III szkół powszechnych 1-go stopnia. Kurs A. Wydanie II. Nakładem „Naszej Księgarni”. Warszawa. 1936. Cena zł 1,10.

KLASA IV.

Czytanki wraz z ćwiczeniami.

- B. Kubski i St. Maykowski. Zboże, czytanki polskie dla IV klasy szkoły powszechnej 1-go stopnia. Kurs A — oraz J. Dańcewiczowa. Wiadomości gramatyczne dla IV klasy szkoły powszechnej 1-go stopnia. Kurs A. Wydawnictwo Zakładu Narodowego imienia Ossolińskich. Lwów — Warszawa. 1936. Cena zł 1,40.
- St. Tync i J. Gołabek. Czytanki polskie dla IV klasy szkół powszechnych I stopnia. Kurs A. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1936. Cena zł 1,40.
- St. Wiącek. Ćwiczenia opracowali: Stanisław Szober i Teofil Szczerba. Czytanki i ćwiczenia. Podręcznik do nauki języka polskiego dla kl. IV szkół powszechnych 1-go stopnia. Kurs A. Wydawnictwo „Naszej Księgarni”. Warszawa. 1936. Cena zł 1,40.

Lektura uzupełniająca.

(Gwiazdką * oznaczono książki trudniejsze, nadające się najbardziej dla trzeciego rocznika).

Książki związane ściślej z kursem A.

- A. Domańska. Historia żółtej cizemki. Powieść z czasów panowania Kazimierza Jagiellończyka. Str. 337. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. Cena zł 4,00.
- Fr. Molnar. Chłopcy z Placu Broni. Str. 172. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 2,50.
- G. Morcinek. Ludzie są dobrzy.* Str. 267. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska”. Warszawa.
- G. Morcinek. Lysek z pokładu Idy. Str. 37. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. Cena zł 0,50.
- A. F. Ossendowski. Życie i przygody małpki. Str. 228. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa.
- J. Porazińska. Wesoła gromada. Str. 160. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. Cena zł 3,00.
- W. Przyborowski. Bitwa pod Raszynem. Str. 176. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 3,50.

- H. Sienkiewicz. W pustyni i w puszczy. Str. 508. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. Cena zł 3,00.
- F. Sławoj-Składkowski. Meldunki u Komendanta. * Str. 71. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 1,00.
- E. Żarembina. Ogród króla Marcina. Str. 140. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa. Cena zł 2,20.
- A. Żabińska. Jak białowieskie rysice zostały warszawiankami. Str. 56. Wydawnictwo „Naszej Księgarni”. Warszawa. Cena zł 1,00.
- Inne książki, z których nauczyciel może wybierać zależnie od toku nauki i zainteresowań uczniów.
- Wi. Anczyc. Przypadki Robinsona Kruzoe. Str. 383. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 4,00.
- H. Beecher-Stowe. Chata wuja Toma. Str. 258. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 3,00.
- E. Berthet. Młodzież w pięciu częściach świata. Str. 136. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. Cena zł 1,20.
- H. Boguszewska. Czerwone węże. Str. 58. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,90.
- M. Dąbrowska. Marcin Kozera. * Str. 85. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 1,20.
- H. Grotowska. Mechanik Jur. * Str. 44. Wydawnictwo „Naszej Księgarni”. Warszawa. Cena zł 0,90.
- H. Januszewska. Zgóry na Mazury! Str. 53. Wydawnictwo Towarzystwa Wydawniczego „Bluszcz”. Warszawa.
- K. Konarski. Musi być. Obrazki z powstania 1863 r. * Str. 157. Wydawnictwo „Naszej Księgarni”. Warszawa. Cena zł 3,20.
- M. Konopnicka. Dym. * Str. 15. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 1. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,35.
- M. Konopnicka. O krasnoludkach i o sierotce Marysi. Str. 251. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. Cena zł 5,80.
- M. B. Lepecki. Od Sybiru do Belwederu. (Fragment z życia Marszałka Piłsudskiego). * Str. 72. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska”. Warszawa. Cena zł 1,50.
- K. Makuszyński. Skrzydlaty chłopiec. Str. 233. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 5,00.
- J. Meissner. Szkoła orląt. * Powieść. Str. 288. Wydawnictwo Towarzystwa Wydawniczego „Rój”. Warszawa.
- J. Meissner. Żwirko i Wigura. Załoga RWD. * Str. 63. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,80.
- L. M. Montgomery. Ania z zielonego wzgórza. * Str. 293. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. Cena zł 4,00.
- E. Orzeszkowa. A.... B.... C...., * Str. 38. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 12. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,60.
- F. A. Ossendowski. Mocni ludzie. * Str. 190. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa.
- F. A. Ossendowski. W krainie niedźwiedzi. Str. 74. Wydawnictwo Domu Książki Polskiej. Warszawa. Cena zł 1,00.
- Br. Ostrowska. Bohaterski Miś, czyli przygody pluszowego niedźwiądka na wojnie. Str. 143. Wydaw-

- nictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. Cena zł 1,60.
- B. Pawłowicz. Franek na szerokim świecie. Str. 159. Wydawnictwo „Naszej Księgarni”. Warszawa. Cena zł 3,20.
- J. Piłsudski. Ułna Mała. * Str. 119. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 1,50.
- B. Prus. Antek. * Str. 40. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,50.
- H. Sienkiewicz. Pójdźmy za nim! * Str. 47. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 5. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Kraków. Cena zł 0,75.
- W. Sieroszewski. Ptaki przelotne. * Str. 52. Wydawnictwo Tow. Wydawniczego „Rój”. Warszawa. Cena zł 1,20.
- W. Sieroszewski. Wśród lodów. * Str. 74. Wydawnictwo Towarzystwa Wydawniczego „Rój”. Warszawa. Cena zł 1,20.
- F. Sławoj-Składkowski. Gdzie widziałem Komendanta, nim Polskę wywalczyli? * Str. 53. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 1,00.
- J. Svensson. Czółnem przez morze. Str. 181. Wydawnictwo Księży Jezuitów. Kraków.
- M. I. Zaleska. Wesele Zięby. Str. 51. Wydawnictwo „Naszej Księgarni”. Warszawa. Cena zł 1,50.
- E. Szelburg-Zarembina. Tajemnica Czeremoszu. Str. 71. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 1,00.

HISTORIA.

KLASA IV.

- Wi. Martynowiczówna. Historia dla IV klasy szkoły powszechnej 1-go stopnia. Kurs A. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów — Warszawa. 1936. Cena zł 1,10.

GEOGRAFIA I NAUKA O PRZYRODZIE.

KLASA III.

- W. Daszewska i J. Szpotańska. Wspólną pracą. Przyroda — geografia. Dla klasy III szkół powszechnych I stopnia. Kurs A. Wydawnictwo Księgarni M. Arcta. Warszawa. 1936. Cena zł 1,00.
- D. Gayówna, H. Gnoińska, M. Librachowa i J. Łysakiewiczówna. Przyroda i geografia na klasę III szkół powszechnych pierwszego stopnia. Kurs A. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1936. Cena zł 1,00.

KLASA IV.

- J. Michałowska i A. Wiszniewska. Wiadomości z przyrody i geografii dla IV klasy szkoły powszechnej 1-go stopnia. Kurs A. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów — Warszawa. 1936. Cena zł 1,10.
- A. Dmochowski, St. Ziemecki, M. Szczawińska, J. Wernerowa. Nauka o przyrodzie i o ziemi. Przyroda i geografia dla klasy IV szkół powszechnych pierwszego stopnia. Kurs A. Wydawnictwo Księgarni M. Arcta, Warszawa i Księgarni M. Rutkiego, Wilno. 1936. Cena zł 1,10.

ARYTMETYKA Z GEOMETRIĄ.

KLASA III.

- Z. Chwiałkowski — J. Bohucki. Rachunki dla trzeciej klasy szkoły powszechnej pierwszego stopnia. Kurs A. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1936. Cena zł 0,90.
- W. Dzierżbicka, Z. Gasiorowska i T. Trojanowska. Arytmetyka dla klasy III szkół powszechnych I-go

stopnia. Kurs A. Wydawnictwo Księgarni K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1936. Cena zł 0,90.

- A. M. Rusiecki i Ad. Zarzecki. Arytmetyka. Podręcznik dla uczniów szkoły powszechnej stopnia pierwszego. Klasa III. Kurs A. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1936. Cena zł 0,90.
- J. Wojtowiczowa i Wł. Wojtowicz. Arytmetyka z geometrią dla klasy III szkół powszechnych I stopnia. Kurs A. Wydawnictwo Księgarni K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1936. Cena zł 0,90.

KLASA IV.

- T. Abramowicz i M. Okołowicz. Arytmetyka i geometria dla IV klasy szkoły powszechnej I stopnia. Kurs A. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów-Warszawa. 1936. Cena zł 1,00.
- Z. Chwiałkowski, W. Schayer. Arytmetyka z geometrią dla czwartej klasy szkoły powszechnej pierwszego stopnia. Kurs A. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa. 1936. Cena zł 1,00.
- A. M. Rusiecki i Ad. Zarzecki. Arytmetyka z geometrią. Podręcznik dla uczniów szkoły powszechnej stopnia pierwszego. Klasa IV. Kurs A. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1936. Cena zł 1,00.
- J. Wojtowiczowa i Wł. Wojtowicz. Arytmetyka z geometrią dla klasy IV szkół powszechnych I stopnia. Kurs A. Wydawnictwo Księgarni K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1936. Cena zł 1,00.

III.

PODRĘCZNIKI DLA KLASY VI SZKÓŁ POWSZECHNYCH o 3 i 4 NAUCZYCIELACH.

RELICIA RZYMSKO-KATOLICKA.

Podręczniki, wskazane dla klas VI i VII w dziale I — zależnie od biegu nauki.

JĘZYK POLSKI.

Czytanka.

- J. Zaremba i G. Morcinek. Czytanka VI dla szkół II-go stopnia. Kurs A. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów — Warszawa. 1936. Cena zł 1,70.

Gramatyki.

- J. Dańciewiczowa. Wiadomości gramatyczne dla VI kl. szkoły powszechnej drugiego stopnia. Kurs A. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów—Warszawa. 1936. Cena zł 0,40.
- St. Jodłowski. Gramatyka dla VI klasy szkół powsz. II stopnia. Kurs A. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1936. Cena zł 0,40.
- Z. Klemensiewicz. Język polski. Ćwiczenia i pogadanki gramatyczne dla VI klasy szkół powszechnych II. stopnia. Kurs A. Wydawnictwo Książnicy - Atlas. Lwów—Warszawa. 1936. Cena zł 0,40.

Lektura uzupełniająca.

Nauczyciel wybiera zależnie od biegu nauki i zainteresowań uczniów ze spisów lektury uzupełniającej dla klas VI i VII, zamieszczonych w dziale I.

HISTORIA.

- Wł. Jarosz i Ad. Kargol. Historia dla VI klasy szkoły powszechnej 2-go stopnia. Kurs A. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów — Warszawa. 1936. Cena zł 1,30.

GEOGRAFIA.

- G. Wuttke i T. Radliński. Geografia dla klasy VI szkoły powszechnej drugiego stopnia. Kurs A. Nakład

Wydawnictwa Podręczników do Geografii Tadeusza Radlińskiego. Warszawa. 1936. Cena zł 1,40.

NAUKA O PRZYRODZIE.

Podręczniki będą ogłoszone w czasie późniejszym.

ARYTMETYKA Z GEOMETRIĄ.

- B. Bielecki i W. Krasieński. Arytmetyka z geometrią dla klasy VI szkół powszechnych II stopnia. Kurs A. Wydawnictwo Księgarni K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1936. Cena zł 1,20.
- Z. Chwiałkowski i W. Schayer. Arytmetyka z geometrią dla szóstej klasy szkoły powszechnej drugiego stopnia. Kurs A. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów-Warszawa. 1936. Cena zł 1,20.
- J. Wojtowiczowa i Wł. Wojtowicz. Arytmetyka i Geometria. Podręcznik dla kl. VI-ej szkoły powszechnej II-go stopnia. Kurs A. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska“. Warszawa. 1936. Cena zł 1,20.

IV.

KSIĄŻKI POMOCNICZE DLA UCZNIÓW i ŚRODKI NAUKOWE DLA UCZNIÓW i SZKOŁY.

Są w dalszym ciągu dozwolone do użytku szkolnego w roku szkolnym 1936/37 książki pomocnicze dla uczniów i środki naukowe, ogłoszone w urzędowym spisie książek dozwolonych do użytku w szkołach powszechnych na rok szkolny 1935/36.¹⁾

Ponadto zostały zatwierdzone następujące książki pomocnicze i środki naukowe.

HISTORIA.

Książki pomocnicze.

- B. Łopecki. Od Sybiru do Belwederu. (Fragmenty z życia Marszałka Piłsudskiego). Wydawnictwo Biblioteki Polskiej, Warszawa.
- W. Makowski. Rzeczpospolita. Co każdy obywatel o państwie wiedzieć powinien. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska“. Warszawa. 1935.
- B. Pawłowski. Samosierra Biblioteka Szkoły Powszechnej Nr. 83. Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów—Warszawa.
- H. Pohoška i M. Wyszacka. Śladami ojców. Część I i II. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1934.

GEOGRAFIA.

Mapy.

- Mapa Rzeczypospolitej Polskiej. Podziałka 1:1.000.000. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Warszawa, 1934.
- Plan m. st. Warszawy. Podziałka 1:25 000. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Warszawa.
- E. Romer. Polska. Mapa polityczna. Podz. 1:1 000 000. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. (Dla klasy IV).

NAUKA O PRZYRODZIE ŻYWEJ.

Książki pomocnicze.

- B. Dyakowski. Sąd nad zębami. Opowieści przyrodnicze Nr. 3. Pod redakcją Z. Bohuszewiczówny. Wydawnictwo Naszej Księgarni. Warszawa. 1936.
- E. S. Thompson. Czynniki. Przetłumaczyła Maria Arct-Golczewska. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa.
- E. S. Thompson. Kotka śmieciarka. Przetłumaczyła Maria Arct-Golczewska. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa.

¹⁾ Spis książek szkolnych i środków naukowych dozwolonych do użytku w szkołach powszechnych na rok szkolny 1935/36 oraz spis książek pomocniczych dla nauczycieli.

- E. S. Thompson. Matka cyranka. Przetłumaczyła Maria Arct-Golczewska. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa.
- E. S. Thompson. Srebrnoplamik. Przetłumaczyła Maria Arct-Golczewska. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa.
- E. S. Thompson. Strzepouch — dzieje pewnego zajaca. Przetłumaczyła Maria Arct-Golczewska. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa.
- E. S. Thompson. Wilk z Winnipeg — przyjaciel małego Jima. Przetłumaczyła Maria Arct-Golczewska. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa.

NAUKA O PRZYRODZIE MARTWEJ.

Książki pomocnicze.

- Helena Grotowska. Mechanik Jur. Opowieści przyrodnicze Nr. 2. Pod redakcją Z. Bohuszewiczówny. Wydawnictwo Naszej Księgarni. 1936.
- T. Kluz. Historia i znaczenie lotnictwa. Biblioteczka Szkoły powszechnej. Z cyklu: Praktyczne zastosowanie nauk. Nr. 86. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1934.
- Jan Las. Ludziom rosną skrzydła (jak leci samolot). Opowiadanie. Biblioteka dla Dzieci i Młodzieży. Tomik 3. Nakład Wydawnictwa Pallas. Kraków. 1936.

ARYTMETYKA Z GEOMETRIĄ.

Środek naukowy.

- M. Kielczewski. Liczydło obrazowo-liczbowe.

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE.

Książki pomocnicze.

- W. Czyżycki. Zajęcia rękodzielnicze z papieru, kartonu, tektury. Wskazówki techniczne z licznymi rysunkami w tekście i tablicami. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha, Poznań. 1934.
- Podstawowe wiadomości o nauce modelarstwa lotniczego. Wydawnictwo Zarządu Głównego Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej. Warszawa. 1936.

SPIEW I MUZYKA.

Książki pomocnicze.

- K. Hławiczka. Wielkopolską. Pieśni na 1, 2 i 3 głosy wybrał i ułożył... Biblioteczka pieśni regionalnych. Nr. 9. Pod redakcją Karola Hławiczki. Wydawnictwo Księgarni i Drukarni Katolickiej. Katowice.
- P. Perkowski. Polska kapela. Wiazanka pieśni legionowych (Potpourri des chansons des legionnaires polonais) na orkiestrę. Wydawnictwo Księgarni Muzycznej F. Grabczewskiego. Warszawa.
- St. I. Rączka. Podhale. Pieśni na 1, 2 i 3 głosy wybrał i ułożył... Biblioteczka pieśni regionalnych Nr. 7. Pod redakcją Karola Hławiczki. Wydawnictwo Księgarni i Drukarni Katolickiej. Katowice.
- F. Rybicki. Lubelskie. Ze zbiorów Waleriana Batki. Pieśni ludowe na 2 i 3 głosy wybrał i opracował... Biblioteczka pieśni regionalnych Nr. 1. Pod redakcją Karola Hławiczki. Wydawnictwo Księgarni i Drukarni Katolickiej. Katowice.

Środek naukowy dla szkół.

- Harmonium walizkowe „Mignon“ z pedałem Wytwórni fortepianów, pianin i harmonij nożnych M. St. Szkielskiego. Lwów.

IV.

KSIĄŻKI POMOCNICZE DLA NAUCZYCIELI.

Należy się posługiwać w dalszym ciągu działem IV (str. 73—99) urzędowego spisu na rok szk. 1935/36.¹⁾ Ponadto zostały zatwierdzone następujące książki pomocnicze dla nauczycieli.

¹⁾ Spis książek szkolnych dozwolonych do użytku w szkołach powszechnych na rok szkolny 1935/36 oraz spis książek pomocniczych dla nauczycieli.

JĘZYK POLSKI.

- J. Biliński. Ćwiczenia słownikowe. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1933.

HISTORIA.

- J. Grzymała - Grabowiecki. Tablica synchronistyczna rozwoju Polski współczesnej 1918 — 1933. Skład główny L. O. P. Warszawa.
- Wacław Lipiński. Wielki Marszałek. (1867—1935). Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa.
- W. Makowski. Rzeczpospolita. Co każdy obywatel o państwie wiedzieć powinien. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska“. Warszawa. 1935.
- H. Pohoska. Historia w szkole powszechnej. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1933.

GEOGRAFIA I NAUKA O PRZYRODZIE.

- H. Gnoińska — M. Librachowa. Moje miasto. Przyroda i geografia dla III klasy szkoły powszechnej. Książka dla nauczyciela. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1936.

NAUKA O PRZYRODZIE ŻYWEJ.

- E. Gemborek. O prowadzeniu ćwiczeń przyrodniczych w pracowni szkolnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1933.
- J. Żabiński. Karaluch. Biblioteka Biologiczna Nr. 11. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. 1932.

NAUKA O PRZYRODZIE MARTWEJ.

- Aleksander Dmochowski, Stanisław Ziemecki. Przyroda nieożywiona. Wskazówki metodyczne dla nauczyciela. Cz. II obejmująca program kl. VI szkoły powszechnej. Wydawnictwo Księgarni Kazimierza Rutkiego. Wilno.
- Maria Skłodowska-Curie. O swoim życiu i pracach. I. Autobiografia. II. Życiorys Piotra Curie. Tłum. z angielskiego. Wydawnictwo Towarzystwa Radowego im. Marii Skłodowskiej-Curie. Warszawa. 1935.

ARYTMETYKA Z GEOMETRIĄ.

- H. Statlerówna i K. Wyszomirski. Zadania rachunkowe dla dorosłych na wsi. Część I. Liczby całkowite. Wydawnictwo Instytutu Oświaty Dorosłych. Warszawa. 1934.

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE.

- W. Czyżycki. Zajęcia rękodzielnicze z papieru, kartonu, tektury. Wskazówki techniczne z licznymi rysunkami w tekście i tablicami. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1934.
- S. Gabriel, J. Mazurek. Zajęcia praktyczne dziecka w szkole i w domu. Część I. Warszawa, 1935.
- I. Huber. Jak wykonać samemu pomoce naukowe ze szkła i innych materiałów. Część III. Wydawnictwo „Naszej Księgarni“. Warszawa. 1932.
- St. Izdebska. Jak się lepi garnki? Biblioteczka Szkoły Powszechnej Nr. 88. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1934.
- Obrazy do nauki zajęć praktycznych. Układu Fr. Buczkowskiego i L. Rudawskiego. Podstawy zasadnicze do robót drzewnych. Rysował N. Konwerski. Nakład autorów. Poznań. 1934.
- Podstawowe wiadomości o nauce modelarstwa lotniczego. Wydawnictwo Zarządu Głównego Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej. Warszawa. 1936.

SPIEW I MUZYKA.

- T. Mayzner. Pieśni inscenizowane na 1 głos z inscenizacją J. Mierzejewskiej. Wydawnictwo „Naszej Księgarni“. Warszawa. 1935.
- T. Mayzner. Śpiewnik Hani na 1 głos z fortepianem do 10 Pieśni inscenizowanych. Wydawn. „Naszej Księgarni“. Warszawa, 1935.

St. Wysocki. Kolorowe piosenki. Wydawnictwo Księgarni Gebethnera i Wolffa. Warszawa.

WYDAWNICTWA POMOCNICZE.

Encyklopedia wychowania. Wydawnictwo Naszej Księgarni Związku Nauczycielstwa Polskiego w Warszawie.

Mały rocznik statystyczny. Wydanie 7. Wydawnictwo Głównego Urzędu Statystycznego. Warszawa. 1936.

Polski Słownik Biograficzny. Nakładem Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie. Kraków.

Świat i Życie. Encyklopedia dla młodzieży. Pod redakcją prof. Z. Łempickiego. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa.

Załącznik Nr. 2 do okólnika Nr. 78
(II Pr. 5485/36).

SPIS KSIĄŻEK SZKOLNYCH I NOWYCH ŚRODKÓW NAUKOWYCH, DO- ZWOLONYCH DO UŻYTKU W SZKOŁACH ŚREDNICH OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH NA ROK SZKOLNY 1936/37.

I.

KSIĄŻKI SZKOLNE DLA GIMNAZJUM WEDŁUG NOWEGO USTROJU.

RELIGIA RZYMSKO-KATOLICKA.

KLASA I.

Podręcznik dostosowany do nowego programu. Ks. Dr. Z. Baranowski i Ks. Dr. J. Noryskiewicz. Obrzędy święte. Podręcznik dla uczniów gimnazjum. Klasa I. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1936. Cena zł 1,50.

Książki pomocnicze, uzupełniające podręcznik.

Ks. K. Thullie. Życie chrześcijanina w obrzędach Kościoła. Wydanie II. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa. 1928.

Ks. A. Żychliński. Mszał Rzymski. Wydanie II. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1928.

KLASA II.

Ks. Z. Baranowski. Służba Boża. Podręcznik na kl. IV gimn. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań.

Ks. M. Dybowski. Życie katolickie. Podręcznik liturgiki. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Warszawa. 1930.

Ks. Naskręcki. Liturgika. Warszawa.

Ks. G. Szmyd. Liturgika katolicka. Podręcznik szkolny. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1928.

Ks. K. Thullie. Życie chrześcijanina w obrzędach Kościoła. Wydanie I. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1928.

Ks. A. Żychliński. Mszał Rzymski. Wydanie II. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1928.

KLASA III.

Ks. R. Archutowski. Historia Kościoła katolickiego w zarysie. Wyd. VI.

Ks. T. Długosz. Historia Kościoła katolickiego. Cz. I. Starożytność i średniowiecze. Część II. Czasy nowożytne. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1925.

Ks. W. Gadowski. Zarys historii Kościoła katolickiego. Część I. Wyd. VI. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów. 1927.

Ks. A. Jougan. Historia Kościoła katolickiego. Podręcznik szkolny. Wyd. V. Część I i II. Wydawnictwo Księgarni Naukowej. Lwów. 1925.

KLASA IV.

Ks. R. Archutowski. Historia Kościoła katolickiego w zarysie. Wyd. VI.

Ks. T. Długosz. Historia Kościoła katolickiego. Cz. I. Starożytność i średniowiecze. Część II. Czasy nowożytne. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów, 1925.

Ks. W. Gadowski. Zarys historii Kościoła katolickiego. Część II. Wyd. VI. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów 1927.

Ks. J. Jougan. Historia Kościoła katolickiego. Podręcznik szkolny. Wyd. V. Część I i II. Wydawnictwo Księgarni Naukowej. Lwów. 1925.

RELIGIA MOJŻESZOWA.

S. Spitzer. Zdrój życia. Zasady wiary i moralności na podstawie Pisma Świętego. Część II. Etyka judaizmu. Wyd. III. Nakład autora. Kraków 1929.

Ł. Szapiro. Etyka judaizmu i podstawy religii mojżeszowej. Podręcznik do nauki religii mojżeszowej dla szkół średnich i powszechnych. Warszawa. 1927.

E. D. Terner. Nauka pięcioksięgu mojżeszowego. Część I. Genesis. (Powstanie). Nakład własny. Lwów. 1929.

JĘZYK POLSKI.

KLASA I.

Wypisy.

J. Balicki i St. Maykowski. Mówią wieki. Część I. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1933. Cena zł 2,80.

F. Bielak i J. Bystron. Dawniej i dziś. Wypisy dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1934. Cena zł 2,80.

H. Gaertner i St. Łempicki. Między dawnymi a nowymi laty. Czytania dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1933. Cena zł 2,80.

Lektura.

Grupa A.

Utwory, wiążące się z epoką, wskazaną przez program.

C. Kingsley. Heroje, czyli klechdy greckie o bohaterach. Przełożył W. Berendt. Str. 188. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 4,80.

H. Malewska. Wiosna grecka. Str. 92. Wydawnictwo Głównej Księgarni Wojskowej. Warszawa. Cena zł 2,80.

L. Orvioto. Opowiadania z dawnych, dawnych czasów. Narodziny Rzymu. Str. 172. Przetł. Helena Grotowska. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. Cena zł 3,65.

J. Parandowski. Dysk Olimpijski. Str. 292. Wyd. II. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 5,00.

J. Parandowski. Przygody Odysusza. Str. 102. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. Cena zł 2,00.

J. Parandowski. Wojna Trojańska. Według Iliady Homera. Str. 78. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. Cena zł 1,70.

B. Prus. Z leged dawnego Egiptu. Cienie. Str. 30. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 69. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,50.

L. Rydel. Ferenike i Pejsidoros. Str. 27. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. Cena zł 1,90.

H. Sienkiewicz. Pójdźmy za nim. Str. 47. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 5. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Kraków. Cena zł 0,75.

H. Sienkiewicz. Quo vadis. Str. 371. Wydanie popularne. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 4,80.

Grupa B.

1. Egzotyka. Przygody.

- J. Curwood. Łowcy wilków. Przekład J. Marlicza. Str. 195. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha, Poznań. Cena zł 4,00.
- A. Fiedler. Zwierzęta z lasu dziewiczego. Str. 230. Nakład Towarzystwa Wydawniczego „Rój”. Warszawa. Cena zł 3,50.
- R. Kipling. Księga dżungli. Przeł. J. Birkenmajer. Str. 268. Nakład Wydawnictwa Polskiego R. Wegnera. Poznań. Cena zł 6,00.
- R. Kipling. Druga księga dżungli. Przeł. J. Birkenmajer. Str. 332. Nakład Wydawnictwa Polskiego R. Wegnera. Poznań. Cena zł 6,00.
- R. Kipling. Wśród oceanu. Opracowała G. E. Lenartowska.
- J. London. Zew krwi. Str. 136. Wydawnictwo „Biblioteki groszowej”. Warszawa. Cena zł 1,95.
- W. Sieroszewski. Ze świata. Str. 247. Wydawnictwo Towarzystwa Wydawniczego „Rój”. Warszawa. Cena zł 3,00.

2. Krajoznawstwo. Przyroda polska.

- J. Bandrowski. Na polskiej fali. Str. 240. Wydawnictwo Domu Książki Polskiej. Warszawa. Cena zł 3,00.
- A. Dygasiński. Na odlocie. Nowele. Str. 131. Wydawnictwo J. Lisowskiej. Warszawa. Cena zł 1,50.
- G. Morcinek. W zadymionym słońcu. Str. 58. Biblioteka Młodzieży. Polska i świat współczesny. Nr. 4. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,90.
- M. Rodziewiczówna. Lato leśnych ludzi. Str. 260. Nakład Wydawnictwa Polskiego R. Wegnera. Poznań. Cena zł 6,00.
- M. Zaruski. Na bezdrożach tatrzańskich. Str. 272. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. Cena zł 4,30.

3. Lotnictwo. Żegluga. Sport.

- J. Meissner. Żwirko i Wigura. Załoga RWD. Str. 63. Biblioteka Młodzieży. Polska i świat współczesny. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,80.
- K. Muszałówna. Pod olimpijskim sztandarem. Str. 67. Biblioteka Młodzieży. Polska i świat współczesny. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,90.
- B. Orliński. Moje wrażenia z lotu do Tokio. Str. 140. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. Cena zł 2,50.
- M. Zaruski. Na skrzydłach jachtów. Str. 157. Biblioteka Geograficzno-podróżnicza. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. Cena zł 2,90.

4. Walki o niepodległość. Obrazy wojenne.

- Wł. St. Reymont. Ave Patria. morituri te salutant. Str. 50. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,60.
- Gen. Sławoj-Składkowski. Gdzie widziałem Komentanta nim Polskę wywalczył. Biblioteka Młodzieży. Polska i świat współczesny. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 1,00.

5. Zagadnienia społeczne. Życie młodzieży.

- E. Szelburg-Zarembina. Dom wielki, jak świat. Str. 77. Biblioteka Młodzieży. Polska i świat współczesny. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,90.

M. Dąbrowska. Przyjaźń. Str. 80. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 1,20.

J. Korczak. Bankructwo małego Dżeka. Str. 221. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 3,60.

L. M. Montgomery. Ania z zielonego wzgórza. Str. 293. Przeł. R. Bernsteinowa. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. Cena zł 4,00.

G. Morcinek. Narodziny serca. Str. 223. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. Cena zł 4,00.

Z. Żurakowska. Skarby. Str. 179. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 3,00.

Z. Żurakowska. Pożegnanie domu. Str. 186. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 3,00.

Gramatyki.

H. Gaertner. Mowa polska. Podręcznik do nauki o języku dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1933. Cena zł 0,70.

Z. Klemensiewicz. Język polski. Ćwiczenia i pogadanki gramatyczne dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1933. Cena zł 0,70.

St. Szober. Nauka o języku dla klasy I gimnazjalnej. Wydawnictwo M. Arcta w Warszawie. 1935. Cena zł 0,70.

KLASA II.

Wypisy.

J. Baliński i St. Maykowski. Mówią wieki. Część II. Drugi rok nauki języka polskiego w gimnazjach. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1934. Cena zł 2,80.

Lektura.

Grupa A.

Utwory, wiążące się z epoką, wskazaną przez program.

J. Deotyma. Paniątka z okienka. Str. 256. Wydawnictwo Domu Książki Polskiej. Warszawa. Cena zł 3,80.

Teodor Jeske-Choiński. Tiara i Korona. Wydanie skrócone. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1936. Cena zł 4,20.

R. Kipling. Puk z Pukowej Górki. Str. 356. Nakład Wydawnictwa Polskiego R. Wegnera. Poznań. Cena zł 6,00.

Z. Kossak-Szczucka. Beatum scelus. Str. 105. Wydawnictwo „Naszej Księgarni”. Warszawa. Cena zł 2,00.

Z. Kossak-Szczucka. Beatum scelus. Str. 195. Wydawnictwo Towarzystwa Wydawniczego „Rój”. Warszawa. Cena zł 2,00.

J. I. Kraszewski. Stara baśń. Str. 431. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. Cena zł 3,60.

J. I. Kraszewski. Zygmunrowskie czasy. Str. 346. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. Cena zł 3,60.

W. Łoziński. Oko proroka czyli Hanusz Bystry i jego przygody. Str. 321. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. Cena zł 3,00.

A. Mickiewicz. Czażyna. Str. 64. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 167. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,70.

Pieśni gęślarskie serbskie. Przekład Bohdana Zaleskiego. Str. 36. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 114. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,60.

W. Scott. Talizman. W opracowaniu T. Tatarkiewiczowej. Str. 171. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Warszawa. Cena zł 2,20.

- H. Sienkiewicz¹⁾. Krzyżacy. 4 tomy. Str. 284+224+286+296. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. Cena zł 6,40.
- H. Sienkiewicz. Ogniem i Mieczem. 4 tomy. Stron 288+307+331+247. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. Cena zł 6,40.
- H. Sienkiewicz. Potop. 6 tomów. Str. 357+241+430+315+259+274. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. Cena zł 9,60.
- H. Sienkiewicz. Pan Wołodyjowski. 3 tomy. Stron 243+214+320. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. Cena 4,80.
- J. Słowacki. Jan Bielecki. Str. 59. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,50.
- U. Waldo Gutler. O królu Arturze i rycerzach okrągłego stołu. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych.

Grupa B.

1. Egzotyka. Podróże naukowe.

- J. Curwood. Włóczęgi północy. Przekł. J. Marlicza. Str. 251. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. Cena zł 4,00.
- T. Dębicki. Z dziennika marynarza. Str. 91. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 2,40.
- A. B. Dobrowolski. Amundsen. Na tle Hansena i wikingów polarnych. Stron 54. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. Cena zł 1,50.
- A. B. Dobrowolski. Męczennicy polarni. Str. 32. Wydawnictwo miesięcznika „Wiedza i Życie”. Warszawa. Cena zł 1,50.
- E. Libański. Walka o szczyt świata. Str. 100. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów—Warszawa. Cena zł 0,50.
- J. London. Syn słońca. Przekł. J. B. Rychlińskiego. Stron 263. Nakład Wydawnictwa Współczesnego. Warszawa. Cena zł 2,90.
- S. M. Saliński. Pod bandera syreny. Str. 72. Polska i świat współczesny. Biblioteka Młodzieży. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,90.

2. Walki o niepodległość.

- W. Lipiński. Szlakiem pierwszej brygady. Dziennik żołnierski. Stron 333. Wydawnictwo Głównej Księgarni Wojskowej. Warszawa. Cena zł 9,50.
- W. Sieroszewski. Józef Piłsudski. Stron 51. Biblioteka Szkoły Powszechnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. Cena zł 0,50.

3. Życie młodzieży.

- H. Górka. Nad czarną wodą. Stron 214. Wydawnictwo Towarzystwa Wydawniczego „Rój”. Warszawa. Cena zł 3,00.
- Z. Kossak-Szczucka. Szukajcie przyjaciół. Str. 180. Wydawnictwo Towarzystwa Wydawniczego „Rój”. Warszawa. Cena zł 2,50.
- B. Prus. Anielka. Str. 237. Biblioteka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 2,00.
- M. Twain. Przygody Hucka. Str. 128+144+160. Wydawnictwo J. Przeworskiego. Cena zł 3,00.

4. Obrazy z życia. Zagadnienia społeczne.

- K. Dickens. David Copperfield. Tłum. K. Beylin. Warszawa. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Stron 429+471. Cena zł 6,00; opr. 11,00.

¹⁾ Obowiązuje w tej klasie lektura przynajmniej jednej z wymienionych w spisie powieści Sienkiewicza.

- T. Jeż. Narzeczona Harambaszy. Str. 238. Powieść z dziejów słowiańszczyzny południowej. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. Cena zł 2,40.
- B. Prus. Kamizelka. Stron 47. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 35. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Cena zł 0,50.

- B. Prus. Antek. Str. 40. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,50.

- A. Szymański. Szkice (zwłaszcza: Srul z Lubartowa).
G r a m a t y k i.

- H. Gaertner. Mowa polska. Podręcznik do nauki o języku dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1934. Cena zł 0,60.

- Z. Klemensiewicz. Język polski. Ćwiczenia i pogadanki gramatyczne. Dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1934. Cena zł 0,60.

- St. Szober. Nauka o języku. Dla klasy II gimnazjalnej. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1934. Cena zł 0,60.

KLASA III.

Wypisy.

- J. Balicki i St. Maykowski. Mówią wieki. Część III. Trzeci rok nauki języka polskiego w gimnazjach. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1935 r. Cena zł 2,80.
- Fr. Bielak i J. St. Bystron. Życie polskie. Wypisy polskie dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa, 1935. Cena zł 2,80

Lektura.

Grupa A.

Utworki, wiążące się z epoką, wskazaną przez program.

- P. Chojnowski. Wigilia wojewody. O pięciu panach Sulerzyckich. Nowele. Str. 208. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 77. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Cena zł 0,80.
- P. Chojnowski. Kuźnia. Powieść historyczna z lat 1861—1863. Str. 303. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Cena zł 5,00.
- J. Conrad-Korzeniowski. Książę Roman. Opowieść. Str. 40. Wydawnictwo Domu Książki Polskiej. Warszawa. Cena zł 0,60.
- K. Dickens. Powieść o dwu miastach. Str. 354. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 3,00.
- W. Gąsiorowski. Huragan. Str. 876. Wydawnictwo Domu Książki Polskiej. Warszawa. Cena zł 9,00.
- M. Konopnicka. Wojciech Zapala. Str. 20. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 70. Wyd. V. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,45.
- Ad. Mickiewicz. Dziady. Cz. II.
- E. Orzeszkowa. Gloria victis. Str. 44. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 40. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,70.
- H. Sienkiewicz. Legiony. Str. 221. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. Cena zł 5,00.
- J. Słowacki. Balladyna.
- J. Słowacki. Ojciec zadurnionych. Str. 45. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 130. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,40.
- A. Strug. Mogiłka. Str. 66. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 0,90
- St. Żeromski. O żołnierzu tulaczu. Str. 83. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 1,00

St. Żeromski. Wszystko i nic. Str. 52. Wydawnictwo J. Mortkiewicza. Warszawa. Cena zł 1,00.

Grupa B.

1. Walki o niepodległość. Obrazy wojenne.

J. Kaden-Bandrowski. Piłsudczycy. Str. 214. Wydawnictwo „Polski Zjednoczonej”. Cena zł 5,00.

J. Piłsudski. Pisma wybrane. Wyboru dokonał i wstępem opatrzył K. Kosiński. Str. 346. Wydawnictwo Towarzystwa Kultury i Oświaty. Warszawa.

J. Piłsudski. Moje pierwsze boje. Str. 182 + 3 mapy. Wyd. III. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska”. Cena zł 3,60.

Wł. St. Reymont. Pęknięty dzwon. (Dawny tytuł: Za frontem). Str. 268. Nakład Wydawnictwa Polskiego R. Wegnera. Poznań. Cena zł 7,00.

J. Conrad-Korzeniowski. Gaspar Ruiz. Przekład W. Horzycy. Str. 80. Wydawnictwo Domu Książki Polskiej. Warszawa. Cena zł 1,20.

J. Conrad-Korzeniowski. Pojedynek. Przekład W. Horzycy. Str. 112. Wydawnictwo Domu Książki Polskiej. Warszawa. Cena zł 1,70.

2. Egzotyka.

R. Kipling. Kim. Str. 476. Nakład Wydawnictwa Polskiego R. Wegnera. Poznań. Cena zł 7,00.

J. London. Wyga.

J. London. Przyszłość. Str. 253. Wydawnictwo Towarzystwa Wydawniczego „Rój”. Warszawa. Cena zł 2,50

J. Ostrowski. Kobuz. Powieść. Str. 243. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 3,50.

W. Sieroszewski. Zamorski Diabeł. Powieść dla młodzieży. Str. 254. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska”. Warszawa. Cena zł 3,00.

3. Podróże. Wyprawy naukowe. Sport. Lotnictwo.

Cz. Centkiewicz. Wyspa mgieł i wichrów. Stron 314. Wydawnictwo Towarzystwa Wydawniczego „Rój”. Warszawa. Cena zł 4,00.

B. Chwaściński i J. Wojsznis. Wśród gór Marokka. (Polska wyprawa w Atlas). Stron 160. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa. Lwów. Cena zł 1,90.

M. B. Lepecki. Sybir bez przekleństw. Str. 222. Wydawnictwo Towarzystwa Wydawniczego „Rój”. Warszawa. Cena zł 3,00.

W. Ostrowski. Na szczytach Kordyliarów. (Polska wyprawa w Andy). Str. 159. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa — Lwów. Cena zł 1,90.

4. Życie młodzieży.

M. Dąbrowska. Uśmiech dzieciństwa. Str. 138. Wydawnictwo J. Mortkiewicza. Warszawa. Cena zł 2,00.

H. Górska. Druga brama. Stron 246. Wydawnictwo Towarzystwa Wydawniczego „Rój”. Warszawa. Cena zł 4,00.

J. Kaden-Bandrowski. W cieniu zapomnianej olszyny. Str. 240. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. Cena zł 2,60.

Z. Żurakowska. Roman i dziewiętnastu. Str. 131. Nakład J. Mortkiewicza. Warszawa. Cena zł 2,50.

5. Obrazy z życia. Zagadnienia społeczne.

F. Goetel. Ludzkość. Str. 43. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 80. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,70.

B. Prus. Powracająca fala. Str. 113. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 229. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 1,50.

M. Rodziewiczówna. Dewajtis. Str. 336. Nakład Wydawnictwa Polskiego R. Wegnera. Poznań. Cena zł 6,00.

Sewer (J. Maciejewski). Matka. Str. 143. Wydawnictwo Księgarni Popularnej. Warszawa. Cena zł 3,00.

St. Żeromski. Doktor Piotr. Str. 45. Wydawnictwo J. Mortkiewicza. Warszawa. Cena zł 0,80.

St. Żeromski. Siłaczka. Biblioteka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,60.

St. Żeromski. Siłaczka. Str. 31. Wydawnictwo J. Mortkiewicza. Warszawa. Cena zł 0,60.

Gramatyki.

H. Gaertner. Mowa polska. Podręcznik do nauki o języku dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa, 1935. Cena zł 0,70.

Z. Klemensiewicz. Język polski. Ćwiczenia i wiadomości gramatyczne. Dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy - Atlas. Lwów—Warszawa. 1935. Cena zł 0,70.

St. Szober. Nauka o języku dla klasy III gimnazjalnej. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa, 1935. Cena zł 0,70.

KLASA IV.

Wypisy.

J. Baliński i S. Maykowski. Mówią wieki. Część IV. Czwarty rok nauki języka polskiego w gimnazjach. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Lwowie. Cena zł 2,80.

Fr. Bielak i J. St. Bystron. Życie polskie. Wypisy polskie dla klasy IV gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Warszawa. Cena zł 2,80.

St. Kostka Peliński. Wczoraj i dziś. Wypisy polskie na IV klasę gimnazjalną. Wydawnictwo Biblioteki Polskiej. Warszawa. 1936. Cena zł 2,80.

Lektura.

Grupa A.

Utwory, wiążące się z epoką, wskazaną przez program.

P. Choynowski. Pokusa. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 233. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,35.

M. Dąbrowska. Szkiełko. Wydawnictwo J. Mortkiewicza. Warszawa. Cena zł 0,60.

P. Gojawczyńska. Górnoślązaczka. Po tamtej stronie. Nakład Towarzystwa Wydawniczego „Rój”. Warszawa. Cena zł 1,00.

M. Konopnicka. W winiarskim forcie. Str. 17. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 71. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,35.

K. Kossowski. Policjant Giacomo Bicarani. Kapitan Tomek. Szczepan Rozkocha. Wydanie szkolne. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 1,30.

W. Lipiński. Wielki Marszałek (1867—1935). Str. 225. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. 1935. Cena zł 4,00.

G. Morcinek. Noc listopadowa. Wydanie szkolne.

E. Orzeszkowa. Nad Niemnem. Str. 198+288. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 5,50.

E. Orzeszkowa. Meir Ezofowicz. Str. 309. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 3,60.

J. Piłsudski. Pisma wybrane. Wyboru dokonał i wstępem opatrzył Kazimierz Kosiński. Wydanie 2.

J. Piłsudski. Moje pierwsze boje.

Wł. Reymont. Z ziemi chełmskiej. Str. 108. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej

180. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa, Cena zł 1,40.
- H. Sienkiewicz. Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 54. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,40.
- A. Strug. Odznaka za wierną służbę. Wydanie szkolne. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 2,80.
- J. Weysenhoff. Pod piorunami. Str. 26. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 97. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,50.
- St. Wypiański. Wesele (z objaśnieniami Dr Leona Płoszewskiego). Str. 252. Nakład Towarzystwa Wydawniczego „Biblioteka Polska“. Warszawa. Cena zł 3,00.
- St. Żeromski. Syzyfowe prace. Str. 302. Wyd. J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 3,50.
- St. Żeromski. Ludzie bezdomni. Str. 463. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 5,50.
- St. Żeromski. Wisła. Str. 47. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 0,80.
- St. Adamczewski. Stefan Żeromski. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. Cena zł 2,30.
- K. Wojciechowski. Henryk Sienkiewicz. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Warszawa. Cena zł 2,00.
- K. Wojciechowski. Bolesław Prus. Wydawnictwo K. Gubrynowicza. Lwów. Cena zł 1,60.

Grupa B.

1. Egzotyka.

- J. Conrad-Korzeniowski. Tajfun. Str. 136. Wydawnictwo Domu Książki Polskiej. Warszawa. Cena zł 2,50.
- F. Goedel. Kar — Chat. Str. 196. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 4,00.
- W. Sieroszewski. Risztau. Nakład Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska“. Warszawa. Cena zł 1,50.

2. Podróże. Sport. Lotnictwo.

- A. Bohomolec. Wyprawa jachtu „Dał“. Wydanie szkolne. Str. 280. Nakład Towarzystwa Wydawniczego „Rój“. Warszawa. Cena zł 4,00.
- Z. Burzyński. Pomiędzy chmurami. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. Cena zł 2,50.
- St. Karpiński. Polskie skrzydła. Str. 262. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Warszawa. Cena zł 3,80.
- St. Skarżyński. Na R. W. D. 5 przez Atlantyck. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. Cena zł 2,80.
- A. De Saint Exupéry. Nocny lot. Str. 164. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 3,00.
3. *Obrazy z życia. Zagadnienia społeczne, polityczne, moralne i kulturalne.*
- M. Dąbrowska. Triumf Dionizego. Najdalsza droga. Wydanie szkolne. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 1,10.
- K. Dickens. Klub Pickwicka. Wydawnictwo J. Przeworskiego. Warszawa. Cena zł 3,00.
- J. Gardecki. Było nas trzech. Str. 259. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 3,80.
- G. Morcinek. Wiara.
- Bolesław Prus. Sen. Nawrócony. Str. 68. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 139. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 1,00.
- H. Sienkiewicz. Hania. Str. 176. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 79. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 2,00.

- B. Suchodolski. Kochaj życie — bądź dzielny. Wydanie II. Str. 77. Wydawnictwo „Księgarni Polskiej“ Towarzystwa Polskiej Macierzy Szkolnej. Warszawa. 1930. Cena zł 2,00.
- W. Szekspir. Juliusz Cezar. Str. 91. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,90.
- K. Tetmajer. Książd Piotr. Str. 28. Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej 39. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa. Cena zł 0,50.
- St. Witkiewicz. Na przełęczu. Str. 281. Wielka Biblioteka Nr. 107. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska“. Warszawa. Cena zł 2,60.
- St. Żeromski. Uciekła mi przepiórczka. Str. 133. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa. Cena zł 1,50.

Gramatyki.

- Z. Klemensiewicz. Język polski. Wybór wiadomości o znaczeniu i użyciu form językowych oraz o gwarach ludowych. Dla IV kl. gimn. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1936. Cena zł 0,80.
- St. Szober. Nauka o języku. Dla klasy czwartej gimnazjalnej. Wydawnictwo Księgarni M. Arcta. Warszawa. Cena zł 0,80.

JEZYK ŁACIŃSKI.

KLASA I.

- M. Auerbach i K. Dąbrowski. Disce latine. Podręcznik do nauki łaciny dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1935. Cena zł 1,50.
- J. Kowalski i M. Golias. Puer Romanus. Czytanki łacińskie dla klasy I-szej gimnazjów ogólnokształcących. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1934. Cena zł 1,60.
- T. Sinko. Disce puer latine. Podręcznik łaciny dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1935. Cena zł 1,50.
- St. Skimina. Elementa latina. I. Podręcznik do nauki języka łacińskiego dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1935. Cena zł 1,50.

KLASA II.

- M. Auerbach i K. Dąbrowski. Disce latine. Podręcznik do nauki łaciny dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1935. Cena zł 1,50.
- J. Kowalski i M. Golias. Juvenis Romanus. Czytanki łacińskie dla klasy II gimnazjów ogólnokształcących. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1934. Cena zł 1,60.
- T. Sinko. Tirocinium Publii. Podręcznik łaciny dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1935. Cena zł 1,50.
- St. Skimina. Elementa latina. II. Podręcznik do nauki języka łacińskiego. Dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1936. Cena zł 1,50.

KLASA III.

- M. Auerbach i K. Dąbrowski. Disce latine. Podręcznik do nauki łaciny dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1936. Cena zł 1,50.
- M. Golias, J. Kowalski, J. Smereka. Viri illustres. Podręcznik do nauki języka łacińskiego dla III klasy gimnazjów ogólnokształcących. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa—Lwów. 1935. Cena zł 1,60.

- T. Sinko. Vir bonus. Podręcznik łaciny dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów Warszawa. 1935. Cena zł 1,50.
- St. Skimina. Elementa latina. III. Podręcznik do nauki języka łacińskiego. Dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1936. Cena zł 1,50.

KLASA IV.

- M. Auerbach i K. Dąbrowski. Disce latine. Podręcznik do nauki łaciny dla IV klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1936. Cena zł 1,60.
- M. Golias, J. Smereka. Res publica Romana. Podręcznik do nauki języka łacińskiego dla IV klasy gimnazjów ogólnokształcących. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa—Lwów. Cena zł 1,60.
- T. Sinko. Roma aeterna. Podręcznik łaciny dla IV kl. gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów Warszawa. 1936. Cena zł 1,60.

GRAMATYKI.

- M. Auerbach i K. Dąbrowski. Gramatyka łacińska. Podręcznik dla wszystkich klas gimnazjalnych. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1934. Cena zł 1,40.
- T. Sinko. Mała gramatyka łacińska. Podręcznik dla wszystkich klas gimnazjalnych. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa, 1936. Cena zł 1,40.

JĘZYKI OBCE NOWOŻYTNE.

JĘZYK ANGIELSKI.

KLASA I.

Podręczniki.

- T. Grzebieniowski. A second english book. Podręcznik języka angielskiego dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1934. Cena zł 1,60.
- Kl. Jastroch. The first year of english. Podręcznik języka angielskiego na I klasę gimnazjalną. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1935. Cena zł 1,60.

KLASA II.

Podręcznik.

- T. Grzebianska. A second english book. Podręcznik języka angielskiego dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1935. Cena zł 1,60.

KLASA III.

Podręcznik.

- Kl. Jastroch i T. Grzebieniowski. Great and Greater Britain (Scenes and Stories). Podręcznik języka angielskiego dla klasy III gimnazjalnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1935. Cena zł 1,80.

Lektura uzupełniająca.

- O. Wilde. The happy prince. Biblioteczka Angielska. Z. 3. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1934.
- O. Wilde. The nightingale and the rose. Biblioteczka Angielska. Z. 4. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1934.

KLASA IV.

Ponieważ w klasie tej obowiązuje w roku szk. 1936/37 przy nauce języków obcych dawny program klasy VI, należy posługiwać się podręcznikami, dostosowanymi do tego programu.

JĘZYK FRANCUSKI.

KLASA I.

Podręczniki.

- O. Cieślińska i H. Nieniewska. Parlons français. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1934. Cena zł 1,60.
- S. Czerny et F. Jungman. Les aventures de Polo. Premier livre de français. Pour la première classe des écoles secondaires. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1934. Cena zł 1,60.
- B. Kielski, Leçons de français. Podręcznik do nauki języka francuskiego w I klasie gimnazjów. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1934. Cena zł 1,60.

KLASA II.

Podręczniki.

- O. Cieślińska i H. Nieniewska. Le Français travaille. Podręcznik do nauki języka francuskiego dla II. klasy gimnazjalnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa — Lwów. 1935. Cena zł 1,60.
- S. Czerny et F. Jungman. Bon sourire et en avant. Deuxième livre de français pour la deuxième classe des écoles secondaires. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1935. Cena zł 1,60.
- B. Kielski. Leçons de français. (Mon ami Roger). Podręcznik do nauki języka francuskiego w II klasie gimnazjów. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1935. Cena zł 1,60.

Lektura uzupełniająca (dobrowolna).

- J. Jacquin i A. Fabre. Sur l'écran du cinéma. Lektura Francuska. Z. 1. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa. 1935.
- Yv. Ostroga. Petites filles de la vieille France. Lektura Francuska. Z. 2. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa—Lwów. 1935.

KLASA III.

Podręczniki.

- O. Cieślińska — K. Nieniewska. Aux quatre de la France. Podręcznik do nauki języka francuskiego dla III klasy gimnazjalnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa. 1936. Cena zł 1,80.
- S. Czerny i F. Jungman. Hier et aujourd'hui. Troisième livre de français pour la troisième classe des écoles secondaires. Wydawnictwo Książnicy - Atlas. Lwów—Warszawa. 1936. Cena zł 1,80.
- B. Kielski i L. Pionnier. Casimir en France. Podręcznik do nauki języka francuskiego w III klasie gimnazjów. Wydawnictwo Księgarni K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1936. Cena zł 1,80.

KLASA IV.

Ponieważ w klasie tej obowiązuje w r. szk. 1936/37 przy nauce języków obcych dawny program klasy VI, należy posługiwać się podręcznikami, dostosowanymi do tego programu.

Lektura uzupełniająca dla klas III i IV.

- P. Cazin. Décadi ou la pieuse enfante. Biblioteczka Francuska. Z. 5. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1935.
- A. Daudet. La chèvre de M. Seguin. Le sons — préfet aux champs. Opracowała K. Mellerowicz. Bibl. Franc. Z. 1. Wydawn. Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1934.
- A. Daudet. L'enfant espion. La dernière classe. Opracowała K. Mellerowicz. Biblioteczka Francuska. Z. 2. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1934.
- A. France. Pages choisies. Opracowała K. Mellerowicz. Biblioteczka Francuska. Z. 3. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1934.
- G. Maupassant. Contes choisis. Opracowała K. Mellerowicz. Biblioteczka Francuska. Z. 6. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1935.

- Ch. Vildrac. Découvertes. Biblioteczka francuska. Z. 4. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1934.

JĘZYK NIEMIECKI.

KLASA I.

- M. Dewitzowa, R. Kern, G. Żółtkowska. Wir lernen deutsch. I. II. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1934. Cena zł 1,60.
- Z. Łempicki i G. Elgert. Deutsch. Podręcznik języka niemieckiego dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1934. Cena zł 1,60.
- J. Piprek. Unser erstes deutsches Buch. Podręcznik do nauki języka niemieckiego dla I klasy gimnazjalnej szkół męskich. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1934. Cena zł 1,60.

KLASA II.

- W. Dewitzowa, R. Kern, G. Żółtkowska. Wir sprechen deutsch. Podręcznik do nauki języka niemieckiego dla II klasy gimnazjalnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa — Lwów. 1935. Cena zł 1,60.
- Z. Łempicki i G. Elgert. Deutsch. Podręcznik języka niemieckiego dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1935. Cena zł 1,60.
- J. Piprek. Unser zweites deutsches Buch. Podręcznik do nauki języka niemieckiego dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1935. Cena zł 1,60.

Lektura uzupełniająca (dobrowolna).

- L. Hansen. Chauffeur Weber und sein Feund. Opracowała J. Nowińska. Lektura Niemiecka 2. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1935.

KLASA III.

Podręczniki.

- W. Dewitzowa — G. Żółtkowska. Zum schaffenden Menschen in deutschen Landen. Podręcznik do nauki języka niemieckiego dla III klasy gimnazjalnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa—Lwów. 1936. Cena zł 1,80.
- Z. Łempicki i G. Elgert. Deutsch. Podręcznik języka niemieckiego dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1936. Cena zł 1,80.
- J. Piprek. Podręcznik do nauki języka niemieckiego dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Warszawa. 1936. Cena zł 1,60.

Lektura uzupełniająca.

- L. Hansen. Chauffeur Weber und sein Feund. Opracowała J. Nowińska. Lektura Niemiecka 2. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych.
- L. Tetzner. Der Fussball. Biblioteczka Niemiecka. Seria II. Tomik 44. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1935.

KLASA IV.

Ponieważ w klasie tej obowiązuje w r. szk. 1936/37 przy nauce języków obcych dawny program klasy V, należy posługiwać się podręcznikami, dostosowanymi do tego programu.

Lektura uzupełniająca dla klas III i IV.

- W. Durian. Kai aus der Kiste. Eine ganz ungläubliche Geschichte. Opracował H. Friedländer. Biblioteczka Niemiecka. Seria II. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1934.

- E. Kästner. Emil und die Detektive. Opracowała i objaśnieniami zaopatrzyła M. Heroldowa. Biblioteczka Niemiecka. Seria II. Tomik 45. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1935. Lektura uzupełniająca dla klasy IV.
- F. Salten. Bambi. Eine Lebensgeschichte aus dem Walde. Opracowała i objaśnieniami zaopatrzyła Dr. M. Unger. Biblioteczka Niemiecka. Seria II. Tomik 48. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1936.
- A. Schnitzler. Der blinde Geronimo und sein Bruder. Opracowała S. Mazurkówna. Biblioteczka Niemiecka. Seria II. Tomik 49. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1935.

HISTORIA.

KLASA I.

- J. Dąbrowski. Historia. Tom I dla I klasy gimnazjów. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1933. Cena zł 2,60.
- G. Gebertowa. Z dziejów starożytnych i wczesnego średniowiecza. Opowiadania i źródła. Podręcznik do nauki historii dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1934. Cena zł 2,60.
- W. Moszczeńska i H. Mrozowska. Podręcznik do nauki historii na I klasę gimnazjalną. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów 1933. Cena zł 2,60.
- M. H. Serejski. Historia powszechna na klasę I gimnazjum. Wydawnictwo M. Arota. Warszawa. 1933. Cena zł 2,60.

KLASA II.

- T. Bornholtz. Historia. Dla klasy II gimnazjów. Wydawnictwo Gebethnera i Wölffa. Warszawa. 1934. Cena zł 2,60.
- J. Dąbrowski. Historia. Dla II klasy gimnazjów. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1934. Cena zł 2,60.
- W. Moszczeńska i H. Mrozowska. Podręcznik do nauki historii. Na II klasę gimnazjalną. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów 1934. Cena zł 2,60.

KLASA III.

- T. Bornholz. Historia dla klasy III gimnazjów. Nakład Gebethnera i Wölffa. Warszawa. 1935. Cena zł 2,60.
- Dr. J. Dąbrowski. Historia. Tom trzeci. Dla III klasy gimnazjów. Nakład K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1935. Cena zł 2,60.
- W. Moszczeńska — H. Mrozowska. Podręcznik do nauki historii. Na trzecią klasę gimnazjalną. Wydawnictwo Zakładu Narodowego imienia Ossolińskich. Lwów. 1935. Cena zł 2,60.

KLASA IV.

Podręczniki będą ogłoszone w czasie późniejszym. Książka pomocnicza, uzupełniająca podręcznik.

- E. Romer. Atlas geograficzny i historyczny dla IV kl. gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy - Atlas. Lwów—Warszawa. 1936.

GEOGRAFIA.

KLASA I.

Podręczniki.

- A. Chałubiński i M. Jamiszewski. Geografia Polski. Podręcznik do nauki geografii dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1936. Cena zł 2,10.
- St. Karczewski. Geografia Polski. Dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1934. Cena zł 2,10.

- St. Pawłowski. Geografia Polski. Dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1934. Cena zł 2,10.
Książka pomocnicza, uzupełniająca podręcznik.
- E. Romer. Polska. Atlas geograficzny dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. Cena zł 2,30.

KLASA II.

Podręczniki.

- A. Chałubińska i M. Janiszewski. Geografia Europy. Podręcznik do nauki geografii dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1934. Cena zł 2,10.
- M. Siwik. Geografia. Dla II klasy gimnazjów. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1934. Cena zł 2,10.
Książka pomocnicza, uzupełniająca podręcznik.
- E. Romer. Europa. Atlas geograficzny dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. Cena zł 2,30.

KLASA III.

Podręczniki.

- K. Bzowski. Geografia. Podręcznik na III klasę gimnazjalną. Wydawnictwo Zakładu Narodowego imienia Ossolińskich. Lwów. 1936. Cena zł 2,10.
- St. Pawłowski. Kraje i morza pozaeuropejskie. Podręcznik geografii dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1935. Cena zł 2,10.
Książka pomocnicza, uzupełniająca podręcznik.
- E. Romer. Kraje i morza pozaeuropejskie. Atlas geograficzny dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1935. Cena zł 4,40.

KLASA IV.

Podręczniki.

- A. Kudławiec. Geografia gospodarcza Polski. Podręcznik dla IV klasy gimnazjum. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa 1936. Cena zł 1,70.
- St. Pawłowski. Geografia dla IV kl. gimn. Wydawn. Książnicy-Atlas. Warszawa, 1936. Cena zł 1,70.
Książka pomocnicza, uzupełniająca podręcznik.
- E. Romer. Atlas geograficzny i historyczny dla IV kl. gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Warszawa. 1936.

BIOLOGIA.

KLASA I.

- A. Dziurzyński. O życiu i budowie zwierząt. Podręcznik zoologii na I klasę gimnazjalną. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów 1936. Cena zł 1,80.
- E. Gemberek. Zoologia. Podręcznik dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska“. Warszawa. 1935. Cena zł 1,80.
- H. i T. Jaczewscy. Podręcznik zoologii na I klasę gimnazjalną. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1934. Cena zł 1,80.

KLASA II.

- J. i T. Kołodziejczykowie. Botanika. Podręcznik dla klasy drugiej gimnazjum. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1935. Cena zł 1,80.
- T. Mul i J. Radomski. Botanika. Podręcznik do nauki biologii dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego imienia Ossolińskich. Lwów. 1934. Cena zł 1,80.
- W. Szafer i B. Dyakowski. Botanika dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1934. Cena zł 1,80.

KLASA IV.

- J. Radomski i Dr. S. Tołpa. Nauka o człowieku. Podręcznik biologii dla IV klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1936. Cena zł 1,80.

FIZYKA.

KLASA III.

- St. Bąkowski i Fr. Lorenz. Fizyka. Podręcznik na III klasę gimnazjalną. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1935. Cena zł 1,50.
- B. Gawecki. Zdobywaj przyrodę. Podręcznik fizyki. Dla kl. III gimnazjalnej. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska“. Warszawa. 1935. Cena zł 1,50.
- St. Małec i W. Werner. Fizyka. Dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1935. Cena zł 1,50.

KLASA IV.

- St. Bąkowski i Fr. Lorenz. Fizyka. Podręcznik na IV klasę gimnazjalną. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Warszawa. 1936. Cena zł 2,50.
- B. Gawecki. Zdobywaj przyrodę. Część II. Podręcznik fizyki dla kl. IV gimnazjalnej. Wydawnictwo „Biblioteki Polskiej“. Warszawa. 1936. Cena zł 2,80.
- St. Małec i W. Werner. Fizyka dla IV klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1936. Cena zł 2,50.

CHEMIA.

KLASA III.

- Br. Duchowicz. Wiadomości z chemii. Dla III klasy gimnazjów. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1935. Cena zł 1,30.
- Z. Szeller. Chemia. Dla III klasy gimnazjów. Rozdział o obronie przeciwgazowej opr. St. Rybicka. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1935. Cena zł 1,30.
- E. Turkiewicz. Świat chemii. Podręcznik chemii. Dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska“. Warszawa. 1935. Cena zł 1,30.

MATEMATYKA.

KLASA I.

- S. Banach, W. Sierpiński, W. Stożek. Arytmetyka. Dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1933. Cena zł 2,10.
- Z. Chwiałkowski. Arytmetyka. Dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1933. Cena zł 2,10.
- Wł. Wojtowicz. Podręcznik matematyki dla I klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska“. Warszawa. 1933. Cena zł 2,10.

KLASA II.

Podręczniki.

- S. Banach i W. Stożek. Algebra. Dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1934. Cena zł 1,10.
- B. Iwaszkiewicz. Geometria. Dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1934. Cena zł 1,20.
- A. Łomnicki. Geometria. Dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa 1934. Cena zł 1,20.
- J. Miłośowicz. Algebra. Dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1934. Cena zł 1,10.

- St. Straszewicz i St. Kulczycki. Geometria. Dla II kl. gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów Warszawa. 1934. Cena zł 1,10.
- Wl. Wojtowicz. Algebra. Podręcznik dla II klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska“. Warszawa. 1934. Cena zł 1,10.
- J. Zydlar. Geometria. Podręcznik na klasę II gimnazjalną. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1934. Cena zł 1,00.
Książka pomocnicza, uzupełniająca podręcznik.
- Ks. Fr. Sieczka. Ćwiczenia matematyczne do rozwiązywania ustnego. Dla II klasy gimnazjalnej. Algebra. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1934. Cena zł 0,70.

KLASA III.

Podręczniki.

- S. Banach. Algebra dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy - Atlas. Lwów — Warszawa. 1935. Cena zł 1,10.
- Z. Chwialkowski, W. Schayer, A. Tarski. Geometria dla III klasy gimnazjalnej. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa — Lwów. 1935. Cena zł 1,20.
- B. Iwaszkiewicz. Geometria. Dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1935. Cena zł 1,20.
- A. Łomnicki. Geometria. Dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1935. Cena zł 1,20.
- J. Miłulowicz. Algebra. Dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa 1935. Cena zł 1,10.
- W. Nikliborc i W. Stożek. Algebra. Dla III klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1935. Cena zł 1,10.
- S. Straszewicz i S. Kulczycki. Geometria. Dla III kl. gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1935. Cena zł 1,20.
Książka pomocnicza, uzupełniająca podręcznik.
- Ks. Fr. Sieczka. Ćwiczenia matematyczne. Dla III kl. gimnazjalnej. Algebra. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1935. Cena zł 0,80.

KLASA IV.

Podręczniki.

- S. Banach. Algebra. Dla IV klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas Lwów — Warszawa. 1936. Cena zł 1,10.
- B. Iwaszkiewicz. Geometria dla IV klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów. 1936. Cena zł 1,20.
- A. Łomnicki. Geometria. Dla IV klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1936. Cena zł 1,20.
- J. Miłulowicz. Algebra. Dla IV klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa 1936. Cena zł 1,10.
- W. Nikliborc i W. Stożek. Algebra. Dla IV klasy gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1936. Cena zł 1,10.
- S. Straszewicz i K. Kulczycki. Geometria. Dla IV kl. gimnazjalnej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1936. Cena zł 1,20.
Książka pomocnicza, uzupełniająca podręcznik.
- Ks. Fr. Sieczka. Ćwiczenia matematyczne. Dla IV kl. gimnazjalnej. Algebra. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1936. Cena zł 0,70.

ENCYKLOPEDIA.

- Świat i Życie. Encyklopedia dla młodzieży. Pod redakcją prof. Z. Łempickiego. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa.

II.

KSIĄŻKI SZKOLNE DLA KLAS OBJĘTYCH DAWNYM PROGRAMEM (VII, VIII).

Są dozwolone w dalszym ciągu książki, wskazane dla tych klas w dziale II spisu na rok szkolny 1935/36¹⁾.

Ponadto zostały zatwierdzone jeszcze książki następujące.

JEZYK ŁACIŃSKI.

Wydanie autora.

- M. Tulli Ciceronis. In Catilinam oratio prima habita in senatu. W opracowaniu M. Olszowskiego. Nakład autora. Płock. 1931.

JEZYK GRECKI.

Gramatyka.

- M. Auerbach i M. Golias. Gramatyka grecka dla szkół średnich ogólnokształcących. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Warszawa — Lwów. 1935. Cena zł 4,10.

JEZYK ANGIELSKI.

Lektura uzupełniająca dla klasy VIII.

- G. B. Shaw. The dark Lady of the Sonnets. Biblioteczka Angielska. Z. 5. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1936.

JEZYK NIEMIECKI

Lektura uzupełniająca.

- F. Salten. Bambi. Eine Lebensgeschichte aus dem Walde. Biblioteczka Niemiecka. Seria II. Tomik 48. Opracowała i objaśnieniami zaopatrzyła M. Unger. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1936.
- A. Schnitzler. Der blinde Geronimo und sein Bruder. Biblioteczka Niemiecka. Seria II. Tomik 49. Opracowała S. Mazurkówna. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1935.

NAUKA O POLSCE WSPÓŁCZESNEJ.

Podręcznik.

- St. Pawłowski, St. Bystron i A. Peretiatkowicz. Polska współczesna. Wydanie piąte. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1936.

MATEMATYKA.

Podręczniki.

- A. Łomnicki. Tablice matematyczno-fizyczne czterocyfrowe. Dla użytku szkół średnich. Wydanie 2. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa 1932.
- Wl. Wojtowicz. Tablice matematyczno-fizyczne czterocyfrowe. Wyd. XII. Nakład Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska“. Warszawa. 1935.

PROPEDEUTYKA FILOZOFII.

Podręcznik.

- Ks. K. Dworak. Zarys psychologii empirycznej. Podręcznik szkolny. Nakład autora. Kielce 1933.

UWAGA.

Przy stosowaniu przejściowym dawnego programu klasy VI w obrębie całej nauki, a także przy nauczaniu języków obcych nowożytnych w klasie IV według nowego ustroju jest dozwolone użycie książek, wskazanych dla klasy VI w dziale II spisu na rok szkolny 1935/36.

III.

KSIĄŻKI POMOCNICZE DLA UCZNIÓW I ŚRODKI NAUKOWE DLA UCZNIÓW I SZKOŁY.

Są dozwolone w dalszym ciągu na rok szkolny 1936/37 książki pomocnicze dla uczniów i środki naukowe dla uczniów i szkoły, ogłoszone w dziale III spisu na rok szkolny 1935/36¹⁾.

Ponadto zostały zatwierdzone książki i środki naukowe następujące:

JĘZYK POLSKI.

Książki pomocnicze.

- A. Drogoszewski. Eliza Orzeszkowa. 1841—1910. Wydawnictwo Towarzystwa im. Elizy Orzeszkowej. Warszawa. 1933.
- St. Pigoń. „Pan Tadeusz“. Wzrost, wielkość i sława. Studium literackie. Wydawnictwo Instytutu Literackiego. Skład główny w kasie im. Mirowskiego. Warszawa. 1934. (Dla klas VII i VIII).

FILOLOGIA KLASYCZNA.

Książki pomocnicze.

- T. M. Lewicki. Rocznica urodzin w domu magnata rzymskiego. Nakład Filomaty. Lwów 1935.
- Platon. Menon. Przełożył, wstępem, objaśnieniami i ilustracjami zaopatrzył W. Witwicki. Biblioteka Filozoficzna Klasyków. Skład główny w „Naszej Księgarni“. Warszawa, 1935.

JĘZYK FRANCUSKI.

Środek naukowy.

- S. Jungman i Fr. Czerny. Tablice fonetyczne do nauki języka francuskiego. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1934.

HISTORIA.

Książka pomocnicza.

- M. B. Lepecki. W blaskach wojny. Wydanie II. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. Mapy.
- J. Grzymała-Grabowiecki. Tablica synchronistyczna rozwoju Polski współczesnej 1918 — 1933. Skład główny L. O. P. P. Warszawa.
- Cz. Nanke. Europa w czasie wojen napoleońskich. Podziałka 1:3.000.000. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa.
- Cz. Nanke. Europa w drugiej połowie wieku XVI. (Okres walki z reformacją i szczytowej potęgi tureckiej). Podziałka: 1:3.000.000. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa.
- J. Natanson-Leski. Polska w dobie rozbiorów i w wieku XIX. Podziałka: 1:1.000.000. Wydawnictwo firmy: Dostawa Szkolna „Pestalozzi“. Warszawa. 1933.
- Wi. Semkowicz. Rzeczpospolita Polska w dobie królów obieralnych. Podziałka: 1:3.000.000. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa.

Obrazy.

- St. Batowski. Zadwórze — Polskie Termopile. St. Janowski. „Ułani, ulani, chłopcy malowani“. (Beliniacy na Wołyniu). J. Kossak. Wesele jedźle. J. Matejko. Jan III Sobieski. J. Matejko. Stefan Batory. Wydawnictwo Salonu Malarzy Polskich.

GEOGRAFIA.

Mapy.

- Mapa Rzeczypospolitej Polskiej. Podziałka 1:1.000.000. Wydawnictwo Wojskowego Instytutu Geograficznego. Warszawa. 1934.

Plan m. st. Warszawy. Podziałka: 1:25.000. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Warszawa.

- E. Romer. Polska fizyczna. Podziałka 1:5.000.000. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa.
- E. Romer i T. Szumański. Polska fizyczna. Podziałka 1:2.500.000. Wydanie z r. 1936. Książnica-Atlas. Lwów—Warszawa.
- J. Witkowski. Ruchoma mapka nieba północnego. Wydawnictwo Poznańskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Przyjaciół Astronomii. Poznań.

BIOLOGIA.

Książki pomocnicze.

- W. Adolph. Pajak — tkacz, inżynier i myśliwiec. Biblioteczka Szkoły Powszechnej. Z cyklu: Przyroda. Nr. 82. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów—Warszawa, 1934.
- A. B. Dobrowolski. Życie w krainach lodu. Biblioteczka Przyrodnicza. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1932.
- J. Domaniewski. Wędrowki ptaków. Biblioteka Szkoły Powszechnej. Z cyklu: Przyroda. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1934.
- J. Kremky. Hodowla motyli. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa. 1935.

FIZYKA.

Książki pomocnicze.

- A. Dorabiała. Maria Skłodowska-Curie i Piotr Curie. Biblioteczka Przyrodnicza. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1935.
- W. Hirth. Wyższa szkoła szybownictwa. Przełożył z niemieckiego T. Wasiljew i A. Ścibor-Rylski. Biblioteka Sportowa. Wydawnictwo Głównej Księgarni Wojskowej. Warszawa, 1935.
- M. Sadzewiczowa. Chłodnictwo i jego zastosowanie. Lektura z Fizyki. Z. I. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1936.

Maria Skłodowska-Curie. O swoim życiu i pracach. I. Autobiografia. II. Życiorys Piotra Curie. Tłum. z angielskiego. Wydawnictwo Towarzystwa Instytutu Radowego im. Marii Skłodowskiej-Curie. Warszawa. 1935.

Środek naukowy.

- A. Piekara. „Multiplikator napięcia“. Przyrząd.

PROPEDEUTYKA FILOZOFII.

Książki pomocnicze.

- Platon. Menon. Przełożył, wstępem, objaśnieniami i ilustracjami zaopatrzył W. Witwicki. Biblioteka Filozoficzna Klasyków. Skład główny w „Naszej Księgarni“. Warszawa. 1935.
- K. Twardowski. O tak zwanych prawdach względnych. Biblioteczka Filozoficzna. 3. Wydawnictwo Polskiego Towarzystwa Filozoficznego. Lwów, 1934.
- W. Witwicki. Analiza psychologiczna ambicji. Biblioteczka Filozoficzna. 4. Wydawnictwo Polskiego Towarzystwa Filozoficznego. Lwów. 1934.

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE.

Książki pomocnicze.

- W. Czyżycki. Zajęcia rękodzielnicze z papieru, kartonu, tektury. Wskazówki techniczne z licznymi rysunkami w tekście i tablicami. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań. 1934.
- Podstawowe wiadomości o nauce modelarstwa lotniczego. Wydawnictwo Zarządu Głównego Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej. Warszawa. 1936.

¹⁾ Spis książek szkolnych i środków naukowych dozwolonych do użytku w szkołach średnich ogólnokształcących na rok szkolny 1935/36.

SPIEW I MUZYKA.

Książki pomocnicze.

- K. Hławiczka. Wielkopolska. Pieśni na 1, 2 i 3 głosy wybrał i ułożył..... Biblioteczka Pieśni Regionalnych Nr. 9. Pod redakcją Karola Hławiczki. Wydawnictwo Drukarni i Księgarni Katolickiej. Katowice.
- P. Perkowski. Wiazanka pieśni legionowych. Potpourri des chansons des legionnaires polonais) na orkiestrę. Polska Kapela Nr. 1. Wydawnictwo Księgarni Muzycznej F. Grąbczewskiego. Warszawa.
- St. I. Rączka. Podhale. Pieśni na 1, 2 i 3 głosy wybrał i ułożył..... Biblioteczka Pieśni Regionalnych Nr. 7. Pod redakcją Karola Hławiczki. Wydawnictwo Księgarni i Drukarni Katolickiej. Katowice.
- F. Rybicki. Lubelskie. Pieśni ludowe na 2 i 3 głosy wybrał i opracował..... Biblioteczka Pieśni Regionalnych Nr. 5. Pod redakcją Karola Hławiczki. Wydawnictwo Księgarni i Drukarni Katolickiej. Katowice.

Środek naukowy.

Harmonium walizkowe z pedałem „Mignon“. Wytwórni fortepianów, pianin i harmonij nożnych M. St. Szkielskiego. Lwów.

ŚRODEK NAUKOWY OGÓLNY.

Epidiaskop „Hel“ Wytwórni „Sprzęt Szkolny“. Warszawa.

266.

Minister

Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego.
W a r s z a w a.

OKÓLNIK Nr. 124

z dnia 30 listopada 1936 r. (II-W-7975/36)

w sprawie udziału młodzieży szkolnej w uroczystościach i pochodach ulicznych.

Zdarza się znowu niejednokrotnie, że młodzież szkolna bierze udział w publicznych uroczystościach, ulicznych pochodach, urządzanych przez czynniki pozaszkolne, jest zajęta przy tworzeniu szpalerów na ulicach ze szkodą dla zdrowia i obowiązkowej nauki szkolnej.

Przypominając wydany w tej sprawie okólnik Nr. 72 z dnia 29 maja 1934 r. (I. W. F-2042/34), żądam kategorycznie jego przestrzegania.

Zaznaczam z całym naciskiem, że ilość publicznych uroczystości a tym więcej ulicznych pochodów z udziałem młodzieży szkolnej należy ograniczyć ściśle do tych tylko, których wymagają istotne potrzeby wychowawcze szkoły. Mogą się one zasadniczo odbywać poza zajęciami szkolnymi. Nie wolno bowiem ustawicznie burzyć porządku szkolnego, niepokoić młodzieży i nauczycielstwa a w ten sposób rozrywać ciągłość nauki i powodować stratę w nauce i obniżenie poziomu naukowego szkół.

O udziale młodzieży szkolnej w publicznych wystąpieniach poza zarządzonymi przez władze szkolne, decydować winny w poszczególnych przypadkach po gruntownym rozważeniu sprawy Dyrekcje względnie Kierownictwa szkół, ewentualnie po porozumieniu się z odpowiednimi władzami szkolnymi. Dla zachowania jednolitości postępowania w miejscowościach, mających więcej

szkół, winny ich Dyrekcje wzgl. Kierownictwa powziąć wspólnie uzgodnioną decyzję. W wypadkach wątpliwych należy się odnieść do Kuratorium Okręgu Szkolnego.

O ileby udział młodzieży w publicznych uroczystościach wzgl. pochodach miał być związany ze zwolnieniem młodzieży od normalnych zajęć szkolnych, co jest w zasadzie niedopuszczalne, należy każdorazowo uzyskać zgodę Kuratorium Okręgu Szkolnego.

Minister:

(—) W. Świętosławski.

Urząd Wojewódzki Śląski

Wydział Ośw. Publ.

Nr. O.P. I-1/21/3. Katowice, dnia 12 grudnia 1936 r.

Dyrekcjom szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych, seminariów nauczycielskich, Kierownikom publicznych szkół powszechnych i doksztalających zawodowych, oraz Inspektoratom Szkolnym w Województwie Śląskim.

do wiadomości i ścisłego przestrzegania; okólnik Min. Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Nr 72 z dnia 29 maja 1934 r. (I. W. F-2042/34) w sprawie udziału młodzieży szkolnej w uroczystościach publicznych, rewiach, pochodach i t. p. ogłoszony został w Gazecie Urzędowej Województwa Śląskiego — Dział Administracji Szkolnej Nr 22(7) z dnia 3. lipca 1934 r. poz. 75.

Za Wojewodę:

(—) Dr. Kupczyński,

Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

267.

Ministerstwo

Spraw Wewnętrznych
Warszawa.

PISMO OKÓLNE

z dnia 5 września 1936 r.

w sprawie opłat za naukę w publicznych szkołach
powszechnych.

(Nr. SS. 53-66-1).

Do

P. P. Wojewodów, Przewodniczących Wydziałów Powiatowych, Prezydentów Miast.

Od rodziców dzieci szkolnych, zamieszkałych w obwodach (rejonach) szkół niższego stopnia, często wpływają skargi, że zarządy sąsiednich gmin miejskich domagają się od nich opłat za naukę dzieci w utrzymywanych przez te miasta publicznych szkołach powszechnych III stopnia.

Wysokość żądanych opłat często znacznie przekracza przypadający na miasto koszt nauki dziecka.

Jednocześnie zarządy miejskie domagają się od kierowników szkół i szkolnych władz nadzorczych usuwania ze szkoły uczniów, którzy nie wniosą żądanej opłaty.

Ponieważ dążenie do korzystania z nauki w szkołach powszechnych III stopnia jest wybitnie

dotatnim zjawiskiem społecznym, zgodnym z wyciecznymi organizacyjnymi szkolnictwa powszechnego, ustalonymi już postanowieniami ustawy z dnia 17. II. 1922 r. i powtórzonymi w ustawie z dnia 11. III. 1932 r. o ustroju szkolnictwa, przeto należy dążenia te popierać, umożliwiając dzieciom, zamieszkałym w obwodach (rejonach), posiadającym jedynie szkoły I lub II stopnia, uczęszczanie do obcych szkół III stopnia.

Wprawdzie z punktu widzenia ściśle formalnego gmina może domagać się opłat od uczniów z obcego obwodu (rejonu) szkolnego, jednakże zarówno zbyt wysokie opłaty, jak i żądanie opłat za dzieci, których rodzice nie są w możności ich uiścić nie można uznać za wskazane i zgodne z interesem publicznym.

Z tych więc względów pożądanym jest, by gminy miejskie traktowały indywidualnie obowiązek uiszczania opłat za uczniów z obcego obwodu, a w każdym razie tak, by żądanie uiszczenia opłaty nie uniemożliwiało dzieciom obcych obwodów uczęszczania do szkół wyższego stopnia.

(—) **Wł. Korsak**

Podsekretarz Stanu.

268.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.

Nr. O. P. I. 41/49. Katowice, dnia 24 listop. 1936 r.

Do

Dyrekcji szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych, zakładów kształcenia nauczycieli, Kierownictw szkół dokształcających zawodowych i wiejskich oraz Inspektoratów Szkolnych

w Województwie Śląskim.

w sprawie hymnu narodowego.

Urząd Wojewódzki Śląski, Wydział Oświecenia Publicznego stwierdził najróżnorodniejsze odchylenia w brzmieniu hymnu państwowego.

Aby odchylenia te ostatecznie usunąć, przypomina się postanowienia okólnika Min. W. R. i O. P. z dnia 15 października 1926 r. Nr. O. Prez. 11501/26, w sprawie hymnu narodowego ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Wydz. Ośw. Publ. Nr. 11, poz. 235, do którego w załączeniu podano tekst literacki i muzyczny hymnu „Jeszcze Polska nie zginęła” jedynie obowiązujący wszystkie szkoły.

Ponieważ błędy językowe, rytmiczne i melodyjne przy wykonywaniu hymnu państwowego są powszechne, należy go w wersji przytoczonej, przepisać i umieścić na widocznym miejscu we wszystkich klasach szkół, a na lekcjach śpiewu powracać do utrwalania jedynie obowiązującego brzmienia.

Za Wojewodę:

(—) **Dr. Kupczyński,**

Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

269.

Urząd Wojewódzki Śląski

Wydział Ośw. Publ.

Nr. O.P. IV-231/c/1. Katowice, dnia 2 grud. 1936 r.

Do

Kierownictwa Szkół Dokształcających
Wiejskich
w Województwie Śląskim

**w sprawie wynagrodzenia za naukę i kierownictwo
w szkołach dokształcających wiejskich.**

Urząd Wojewódzki Śląski, Wydział Oświecenia Publicznego zawiadamia, że Śląska Rada Wojewódzka na posiedzeniu w dniu 12. XI. b. r. powzięła w powyższej sprawie następującą uchwałę: „Śląska Rada Wojewódzka przedłuża moc obowiązującą uchwały z dnia 7. XI. 1935 r. Nr. RW-16/d/4, ustalającą wysokość wynagrodzenia za naukę i kierownictwo w szkołach dokształcających wiejskich na okres szkolny 1936/37.

Wysokość tego wynagrodzenia wynosi 2,25 zł za odbytą lekcję i 5 zł za kierownictwo każdego oddziału miesięcznie“.

Uchwała z 7. XI. 1935 r. ogłoszona była w Gazecie Urzędowej Dział Admin. Szk. Nr. 11 z 1935 r. poz. 161. Podane tamże terminy przedkładania list płatniczych obowiązują również w bieżącym okresie szkolnym“.

Za Wojewodę:

(—) **Dr. T. Kupczyński,**

Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

270.

Urząd Wojewódzki Śląski

Wydział Ośw. Publ.

Nr. O.P. I-41/48. Katowice, dnia 10 grudnia 1936 r.

Do

Inspektoratów Szkolnych i Kierownictw publicznych szkół powszechnych
w Województwie Śląskim.

**w sprawie egzaminu praktycznego na nauczyciela
publicznych szkół powszechnych.**

Na podstawie wyjaśnienia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 13 listopada br., Nr. II. P.-7927/36, Urząd Wojewódzki zawiadamia, że czas pracy w szkole powszechnej spędzony w charakterze nauczyciela religii, płatnego z funduszu za godziny nadliczbowe, a zatrudnionego w wymiarze co najmniej 14 godzin tygodniowo, zalicza się do pracy, uprawniającej nauczyciela publicznej szkoły powszechnej, mającego przepisane w art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych nauczycieli szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 258) kwalifikacje, do przystąpienia do praktycznego egzaminu na nauczyciela publicznych szkół powszechnych.

Za Wojewodę:

(—) **Mgr. M. Gajer,**

p. o. Kierownika Oddziału I. Ogólnego.
Referendarz.

271.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.
Nr. O. P. I-41/34. Katowice, dnia 4 grudnia 1936 r.

Do
Dyrekcji państwowych szkół średnich
ogólnokształcących

w Województwie Śląskim.

w sprawie nauki modelarstwa lotniczego.

W związku z ogłoszonym w Nr 10 Gazety Urzędowej Wojew. Śl. Dział Admin. Szkolnej poz. 207 okólnikiem Min. Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Nr 52 z dnia 3 czerwca 1936 r. (II. Pr-2201/36 r.) o prowadzeniu nauki modelarstwa lotniczego Urząd Wojewódzki wyjaśnia, że w gimnazjach na terenie Województwa Śląskiego koszty materiału modelarskiego pokrywają uczniowie, przy ewentualnej pomocy Obwodów Powiatowych L. O.P. P. Kosztów tych ani w całości, ani też w części nie wolno pokrywać z taksy administracyjnej.

Za Wojewodę:

(—) **Dr. Kupczyński,**

Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

272.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.
Nr. O.P. I. 59/36. Katowice, dnia 10 grudnia 1936 r.

Do

Dyrekcji szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych, seminariów nauczycielskich, Kierownictw publicznych szkół powszechnych i doksztalających zawodowych oraz Inspektoratów Szkolnych

w Województwie Śląskim.

w sprawie wycieczek młodzieży szkolnej do zakładów przemysłowych.

Dyrekcje cukrowni zwróciły uwagę na fakt, że w wycieczkach szkolnych, organizowanych celem zwiedzania cukrowni, bierze niejednokrotnie udział młodzież ze szkół powszechnych i niższych klas szkół średnich, która nie może jeszcze należycie korzystać z wyjaśnień, dotyczących procesów fabrykacyjnych. Młodzież ta absorbuje czas technicznych kierowników ruchu, uwagę robotników i wytwarza niepożądane zamieszanie na terenie fabryk.

Ponieważ jest to niedopuszczalne i Dyrekcje cukrowni zastrzegają się przeciwko temu, Urząd Wojewódzki zarządza, aby Dyrekcje i Kierownictwa szkół, kierowały do zakładów przemysłowych wyłącznie młodzież starszą, która ze zwiedzenia ich odniesie istotne korzyści, z wyłączeniem w ogóle dzieci ze szkół powszechnych.

Za Wojewodę:

(—) **Dr. Kupczyński,**

Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

273.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydz. Ośw. Publ.
Nr. O. P. II 98. Katowice, grudzień 1936 r.

Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego w Katowicach rozpisuje

KONKURS

na następujące stanowiska:

kierownika publicznej szkoły powszechnej w **Czarkowie** w powiecie pszczyńskim (mieszkanie). Za kierownictwo szkoły przysługuje dodatek służbowy jak za szkołę III stopnia. (Nr. O. P. II-98c/2);

kierownika publicz. szkoły powszechnej Nr. 1 w **Chropaczowie** w powiecie świętochłowickim. (Nr. O.P. II-98c/2);

kierownika publicz. szkoły powszechnej Nr. 13 w **Chorzowie**. (Nr. O. P. II-98c/1);

kierownika publicznej szkoły specjalnej Nr. 12 w **Siemianowicach** w powiecie katowickim (Nr. O. P. II-96-S/2);

kierownika publicz. szkoły powszechnej Nr. 11 w **Siemianowicach** w pow. katowickim. Za kierownictwo to przysługuje dodatek służbowy jak za szkoły III. stopnia organizacyjnego. (Nr. O. P. II-98/S-2).

Podania należyce poparte dokumentami należy wnieść drogą służbową do Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego — Wydz. Oświecenia Publicznego w terminie 8-tygodniowym od daty niniejszego numeru Gazety Urzędowej Wojew Śląskiego.

Za Wojewodę:

(—) **Dr. Kupczyński,**

Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

274.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.
Nr. O. P. I-42/18. Katowice, dnia 30 listop. 1936 r.

o wydawnictwach Muzeum Śląskiego.

Muzeum Śląskie w Katowicach założone w r. 1927, oparte o program zmierzający do przedstawienia monografii Śląska na tle ogólnopolskiej syntezy, przystąpiło po zapoczątkowaniu zbiorów muzealnych do badań naukowych nad kulturą i przyrodą Śląska. Wyniki tych badań publikuje Muzeum częścią w polskich czasopismach specjalnych, częścią w wydawnictwach własnych, podzielonych na trzy działy:

Dział I. obejmuje prace z zakresu archeologii, sztuki i ludowej kultury materialnej.

Dział II. obejmuje prace z zakresu lingwistyki, historii, piśmiennictwa i w ogóle kultury duchowej.

Dział III. prace z zakresu przyrody żywej i martwej.

Muzeum prowadzi sprzedaż wydawnictw po cenach katalogowych, przy czym udziela 30% rabatu przy zakupie wydawnictw dla szkół.

Podając powyższe do wiadomości, Urząd Wojewódzki zaleca wydawnictwa Muzeum Śląskiego do użytku nauczycielstwa wszystkich typów szkół i do bibliotek nauczycielskich.

Dyrekcje i Kierownictwa szkół, które nie posiadają prospektów wydawnictw otrzymać je mogą w Dyrekcji Muzeum Śląskiego.

Za Wojewodę:

(—) **Dr. Kupczyński,**

Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

275.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.

Nr. O. P. I-42/32. Katowice, dnia 7 listop. 1936 r.

KOMUNIKAT

o **Małym Roczniku Statystycznym na rok 1936.**

Nakładem Głównego Urzędu Statystycznego ukazał się Mały Rocznik Statystyczny na rok 1936. Wydawnictwo to zostało zatwierdzone przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do użytku szkolnego jako książka pomocnicza dla nauczycieli szkół ogólnokształcących oraz jako książka do bibliotek uczniowskich w szkołach średnich ogólnokształcących i zakładach kształcenia nauczycieli.

Za Wojewodę:

(—) **Mgr. M. Gajer,**

p. o. Kierownika Oddziału I. Ogólnego.
Referendarz.

276.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.

Nr. O. P. I-42/48. Katowice, dnia 12 grudnia 1936 r.

KOMUNIKAT

o książce **Melchiora Wańkowicza pt. „Na tropach Smętka“.**

Nakładem Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska“ w Warszawie, ul. Nowy Świat 23/25, ukazała się książka p. t. „Na tropach Smętka“ — M. Wańkowicza, stanowiąca przewodnik historyczny, etnograficzny, społeczny i polityczny po ziemiach Mazowsza Pruskiego. Książka znakomicie informuje o dziejach i dzisiejszym b. trudnym, ale nie beznadziejnym położeniu Mazurów w Prusiech Wschodnich.

Z uwagi na wybitne wartości wychowawcze i estetyczne wydanie książkę tę zaleca Urząd Wojewódzki dla szkół i bibliotek szkolnych.

Za Wojewodę:

(—) **Dr. Kupczyński,**

Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

277.

KOMUNIKAT

w sprawie broszury p. t.: „**O zawodzie elektryka“.**

Ministerstwo zwraca uwagę Dyrekcji i Nauczycieli szkół zawodowych na broszurę p. t.: „O zawodzie elektryka“, opracowaną przez inż. Stanisława Konczykowskiego, wydaną nakładem Stowarzyszenia Elektryków Polskich, Warszawa, ul. Królewska 15.

W broszurze zostały omówione: zasadnicze kierunki elektrotechniki i zagadnienia zawodowe elektryka; warunki pracy elektryka oraz potrzebne kwalifikacje umysłowe, psychiczne i fizyczne; wybór szkoły. (Nr III PU-122/36).

278.

KOMUNIKAT

w sprawie wydawnictwa: „**Systematyczny przegląd ubezpieczeń w Polsce“.**

Ministerstwo W. R. i O. P. zwraca uwagę nauczycieli szkół zawodowych na wydawnictwo p. t.: „Systematyczny przegląd ubezpieczeń społecznych w Polsce“, opracowane przez mgr Zdzisława Wyżnikiewicza i Aleksego Rzewskiego, nakład własny, 1936. Cena egzemplarza zł 7.

Ewentualne zamówienia kierować należy pod adresem: Radca Wyżnikiewicz, Zakład Ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa w Chorzowie. (Nr III PU-126/36).

279.

Lwów-Warszawa, dnia 2 listopada 1936.

W sprawie rozdziału *stypendiów Książnicy-Atlas.*

Zgodnie z uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy naszej Spółki i naszą zapowiedzią z 20 maja 1936, w bieżącym roku szkolnym wypłacimy 25 stypendiów po zł 100,— ubogim uczniom (uczennicom) szkół średnich ogólnokształcących i handlowych.

Niniejszym podajemy do łaskawej wiadomości, że Dyrekcje Szkół przestały ogółem 315 zgłosić kandydatów, a wynik losowania stypendiów, dokonanego na posiedzeniu Rady Nadzorczej naszej Spółki w dniu 23 października 1936 przedstawia się następująco:

1. Stypendia za dobre postępy w nauce *języka polskiego* otrzymali: Cis Kazimierz, uczeń kl. II Państw. Gimnazjum Męskiego w Grodnie (woj. białostockie); Łastowska Regina, uczennica kl. I Państw. Gimnazjum im. J. Piłsudskiego w Świecianach (woj. wileńskie); Piotrowski Kazimierz, uczeń kl. VII Państw. Gimnazjum im. A. Mickiewicza w Zdołbunowie (woj. wołyńskie); Wrzolek Jan, uczeń kl. VIII Państw. Gimnazjum im. K. Ujejskiego w Kamionce Strumiłowej (woj. tarnopolskie).

2. Stypendia za dobre postępy w nauce *historii* otrzymali: Centnerówna Irena, uczennica kl. VIII Pryw. Gimnazjum Żeńskiego im. Królowej Jadwigi w Poznaniu; Frych Andrzej, uczeń kl. VIII Pryw. Gimnazjum Koeduk. T-wa Gimn. Koeduk. Humanistycznego w Staszowie (woj. kieleckie); Grocholski Kazimierz, uczeń kl. VII Korpusu Kadetów Nr. 1, Marszałka Józefa Piłsudskiego we Lwowie; Harasymowicz Jan, uczeń kl. IV Państw. Gimnazjum II. im. św. Jacka w Krakowie.

3. Stypendia za dobre postępy w *matematyce* otrzymali: Badziong Paweł, uczeń kl. VII Państw. Gimnazjum im. Bolesława Chrobrego w Grudziądzu (woj. pomorskie); Gabryel Przemysław, uczeń kl. VII Państw. Gimnazjum im. św. Jana Kantego w Poznaniu; Olszański Henryk, uczeń kl. VII Miejskiego Gimnazjum Męskiego im. J. Piłsudskiego w Łodzi; Zalesińska Leokadia, uczennica kl. III Pryw. Gimnazjum żeńskiego Reginy Gaczeńskiej i Eweliny Kacprowskiej w Warszawie, Chłodna 15.

4. Stypendia za dobre postępy w nauce *geografii* otrzymali: Klinik Edward, uczeń kl. III Pryw. Gimnazjum Męskiego T-wa Salezjańskiego w Oświęcimiu (woj. krakowskie); Kornafel Wojciech, uczeń kl. III Państw. Gimnazjum I. im. J. Piłsudskiego w Jarosławiu (woj. lwowskie); Szeja Adolf, uczeń kl. III

Pryw. Gimnazjum Koed. w Nowej Wsi (woj. śląskie); Ziembicki Zygmunt, uczeń kl. VI Pryw. Gimnazjum Męskiego im. św. Stanisława Kostki w Warszawie.

5. Stypendia za dobre postępy w nauce *języków nowożytnych* otrzymali: Bartoszewska Stefania, uczennica kl. I Pryw. Gimnazjum Żeńskiego Katol. Związku Polek im. Hoene-Przesmyckiej w Warszawie ul. Mazowiecka 4; Mińdak Henryk, uczeń kl. III Pryw. Gimnazjum Męskiego pod wezw. N. Marii Panny w Poznaniu.

6. Stypendia za dobre postępy w nauce *filologii klasycznej* otrzymali: Tupikówna Walentyna, uczennica kl. VII Państw. Gimnazjum im. A. Mickiewicza w Nowogrodku; Wojcieszek Eugeniusz, uczeń Państw. Gimnazjum Męskiego im. Waleriana Łukasińskiego w Dąbrowie Górniczej (woj. kieleckie).

7. Stypendia za dobre postępy w nauce *przedmiotów handlowych* otrzymali: Grajkówna Maria, uczennica kl. III 3. kl. Koeduk. Szkoły Handlowej T. S. W. H. w Brodnicy n. Drwęcą; Niedojadło Eugeniusz, uczeń kl. II Państw. 3. kl. Koeduk. Szkoły Handlowej w Tarnowie (woj. krakowskie); Nowak Helena, ucz. kl. III Pryw. 4-letn. Koeduk. Gimnazjum Kupieckiego im. Marsz. J. Piłsudskiego w Drohobyczu (woj. lwowski); Strzeszewska Zofia, uczennica kl. III Państw. Koeduk. Szkoły Handlowej w Płocku (woj. warszawskie); Wilczyńska Halina, uczennica kl. I Państw. Koeduk. Gimnazjum Kupieckiego w Lublinie.

Jednocześnie przesyłamy pod adresem Dyrekcji Zakładów, do których uczęszczała wymienieni stypendyści przyszaną kwotę stypendium po zł 100,— z uprzejmą prośbą o wręczenie tej kwoty odnośnym uczniom (uczennicom) w dniu święta państwowego przypadającego na 11 listopada 1936 r.

ZARZĄD SP. AKC. KSIĄŻNICA-ATLAS T. N. S. W.
Lwów, ul. Czarnieckiego 12 — Warszawa 1, ul. Nowy Świat 59.

280.

O WYDAWNICTWACH.

„Przyroda i Technika“ czasopismo poświęcone popularyzacji nauk przyrodniczych i technicznych. Redakcja Lwów, Czarnieckiego 12. Książnica-Atlas.

Zeszyt 8 — październik 1936 zawiera następujące artykuły: Czy istnieją jeszcze nieznanne zwierzęta? St. Barczewskiego. — Grzyby szkodnikami w ulach — Dominika i Zgamy. Od leczenia do zatrucia — Blauth-Opieńskiej. Loty międzyplanetarne w świetle możliwości współczesnej techniki. — A. Łastowieckiego. Forniry i płyty klejone — T. R. Wojciechowskiego oraz notatki: Sprawy bieżące. — Postępy i zdobycze wiedzy. — Rzeczy ciekawe. — Co się dzieje w Polsce? — Książki nadesłane. — Rzyrywki umysłowe. — Konkurs fotograficzny.

„ŚWIAT I ŻYCIE“.

Zeszyt 9 t. IV zarysu encyklopedycznego „Świat i Życie“ (Wyd. Książnicy-Atlasu, red. Prof. Dr. Z. Łempicki) zawiera następujące artykuły: T. Borkowski w art. „Węgiel“ daje nie tylko wyjaśnienie, jak się odbywa wydobywanie i przeróbka węgla, ale omawia szeroko gospodarcze znaczenie tego, tak ważnego dla przemysłu każdego kraju, paliwa. Prof. J. K. Parnas w art. „Węglowodany“ zapoznaje czytelnika z niezmiernie ważnym składnikiem pokarmu zwierzęcego i pierwszym produktem przyswajania w roślinie, jakim są węglowodany. Prof. Dr. J. Dąbrowski w art. „Węgry“ opisuje kraj i jego mieszkańców. Art. „Wiara“ X. Dr. J. Salamuchy daje subtelną analizę pojęcia, dla którego ludzie wszystkich epok oddawali życie. Artykuł „Wiersz“ — K. W. Zawodzińskiego jest krótko i zwięźle ujętym studium o wersyfikacji; jest to praca oryginalna, niezmiernie pożyteczna zwłaszcza dla młodzieży szkolnej. W art. „Wielka Brytania“ Prof. Dr. St. Pawłowski zapoznaje czytelnika z warunkami geograficznymi kraju, Prof. Dr. A. Tretiak wnika w psychikę Anglika, który potrafił stworzyć odrębną i wysoką kul-

ture. W art. „Wielka wojna“ Dr. Z. Krzemicka opisuje zwięźle przebieg wojny światowej i daje krótki zarys dziejów Europy po wojnie. Oryginalnym głębokim ujęciem odznacza się art. Prof. Dr. E. Romera — „Wisła“. O jednej z najnowszych i najpopularniejszej zdobyczy fizjologii — „Witaminach“, o skomplikowanym mechanizmie ich działania i schorzeniach, jakie wywołuje ich brak — pisze w sposób jasny, dostępny dla szerszego grona czytelników Prof. Dr. J. Parnas. Wreszcie w zeszycie tym znajduje się początek obszernego, wyczerpującego kwestię, artykułu „Włochy“ Prof. Dr. St. Pawłowskiego i Prof. Dr. M. Brahmery.

Starannie dobrane ilustracje stanowią uzupełnienie tekstu.

E. Romer: Kieszonkowy Atlas Polityczny. Nakładem Książnicy-Atlas ukazał się „Polityczny atlas kieszonkowy“ Romera; główną jego częścią są barwne mapy polityczno-topograficzne w liczbie 38 na 65 stronach wraz z 3 stronami flag narodowych. Poświęcają one przede wszystkim uwagę Europie, której kraje przedstawiono w podziale 1:6,000,000, niemniej jednak znalazło się w atlasie miejsce i dla innych części świata oraz ważniejszych ich państw, jak Stany Zjednoczone, Indie, Chiny, Japonia i t. p.

Drugą częścią atlasu jest 26 stron wykonanych w druku czarnym, a przedstawiających całokształt zjawisk i związków przyrody i człowieka oraz wykresy dla rozlicznych zagadnień gospodarczych zarówno w odniesieniu do poszczególnych krajów, jak i Polski.

Zamyka ten mały ale niezmiernie treściwy atlas skorowidz około 10.000 nazw geograficznych, zamieszczonych na poszczególnych mapach a umożliwiające ich odszukanie. Cena egzemplarza oprawnego w płótno zł 8,—.

E. Kriek: Wychowanie narodowo-polityczne. Przeł. O. Wawrzakowicz. Książnica-Atlas, Lwów—Warszawa. Str. 172. Zł 7,80.

Jest to bardzo aktualne dzieło współczesnej pedagogicznej literatury niemieckiej. Daje ono teoretyczne uzasadnienie założeń ideowych całego ruchu hitlerowskiego i jest znakomitym źródłem do poznania głębokich przemian, jakie się dokonywały we współczesnym szkolnictwie niemieckim.

HANDEL WĘGLEM W POLSCE.

Pod tym tytułem wydała Książnica-Atlas ciekawą pracę dra Jerzego Bleszyńskiego i dra Stefana Górniaka. Materiał podzielono na następujące części: 1) wstęp omawia znaczenie środków opałowych wśród artykułów handlu, 2) główne środki opałowe dają przegląd nowoczesnych artykułów tej branży jako też surogatów opału, 3) szkic towaroznawczy omawia gatunki materiałów opałowych głównie z punktu widzenia ich zastosowania dla różnych celów i wartości opałowej, 4) organizacja handlu węglem i koksem wprowadza czytającego w najbardziej interesujące a tak mało znane ogółowi warunki pracy kupców i zrzeszeń węglowych, wreszcie 5) zakończenie rzuca światło na przyszłość handlu tym artykułem.

Książka pożyteczna nie tylko dla kupców, ale również jako lektura dla szkół handlowych i szerokiego ogółu naszego społeczeństwa.

O. Kotula — P. Tłuczek: Podręczny Poradnik dla kierowników i nauczycieli szkół powszechnych — Wydanie piąte rozszerzone. — Wydawnictwo Drukarni Państwowej w Łodzi.

W Poradniku zebrane są w jednolitą całość najważniejsze przepisy z zakresu szkolnictwa powszechnego i administracji szkolnej, a obszernie objaśnienia i uwagi o sposobach wykonywania tych przepisów ułatwiają w dużej mierze pracę kierownika i nauczyciela kierującego szkołą. Poza tym obejmuje Poradnik wskazówki w zakresie dokształcania się nauczycielstwa i zdawania egzaminów nauczycielskich. Z tych względów uważać należy Poradnik za książkę pożyteczną, mogącą oddać nauczycielstwu szkół powszechnych i kierownikom szkół dużą pomoc w ich pracy zawodowej.

Jodłowski St. i Taszycki W. Zasady pisowni polskiej i interpunkcji ze słownikiem ortograficznym. Wydanie II, rozszerzone. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, Lwów, 1936 r. — zatwierdziło Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego jako książkę pomocniczą dla uczniów klas V — VII szkół powszechnych, dla uczniów szkół średnich ogólnokształcących oraz dla nauczycieli szkół wszystkich typów (Nr. II. Pr. 14434/36).

WYDAWNICTWA

Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych Lwów 1936.

- H. Gnoińska — M. Librachowa** **Moje miasto.** Przyroda i geografia dla III kl. miejskich szkół powszechnych. Książka dla nauczyciela.
- Z. Chwiałkowski — J. Bohucki** — **Rachunki** dla III kl. szkoły powszechnej I stopnia. Kurs A. Cena 90 gr.
- Z. Chwiałkowski — W. Schayer** — **Arytmetyka z geometrią** dla IV klasy szkoły powszechnej I stopnia. Kurs A. Cena 1 zł.
- Z. Chwiałkowski — W. Schayer** — **Arytmetyka z geometrią** dla VI klasy szkoły powszechnej II stopnia. Kurs A. Cena 1,20 zł.
- T. Grzebieniowski — K. Jastroch** — **Great and Greater Britain.** Podręcznik języka angielskiego dla III kl. gimnazjalnej. Cena 1,80 zł.
- Mein Lesebuch** — für die III Klasse der Volksschulen. Cena 2,50 zł.
- Mein Lesebuch** — für die IV Klasse der Volksschulen. Cena 3,10 zł.
- Übungen zur Deutschen Rechtschreibung und Sprachpflege.** IV. Schuljahr. Cena 1,60 zł.
- W. Dewitzowa — G. Żółtkowska** — **Zum Schaffenden Menschen in Deutschen Landen.** Podręcznik do nauki języka niemieckiego dla III klasy gimnazjalnej. Cena 1,80 zł.

Książki i czasopisma nadesłane do Redakcji.

O Ziemie wschodnie. — Potrzeby oświatowe. — Wyd. Polskiej Macierzy Szkolnej. Warszawa, Krakowskie Przedm. 7.

Z. S. S. R. — **rzeczywistość** — Wydawn. kwartalnika „Wschód”. Warszawa 1936.

Chowanna — miesięcznik Instytutu Pedagogicznego w Katowicach, poświęcony współczesnym prądom w wychowaniu i nauczaniu. Red. i Adm. Katowice, Krasińskiego 3. Prenumerata roczna 5 zł, zeszyt pojed. 1,— zł.

Treść zeszytu 9 — listopad 1936 r.: Dr. Ludwik Chmaj — Pedagogika socjologiczna Emila Durkheim'a. Józef Pieter — O stopniu zależności inteligencji od warunków społecznych (c. d.). Nr. Maria Czekalska — O geografii Polski w podręcznikach obcych. Recenzje i sprawozdania. Przegląd polskiej pracy pedagogicznej. Kronika Instytutu Pedagogicznego. Zapiski bibliograficzne.

Praca Szkolna — miesięcznik Wydziału Pedagogicznego Zw. Naucz. Pol. poświęcony praktyce wychowania i nauczania w szkole powszechnej. Red. i Adm. Warszawa, Smulikowskiego 1. Prenumerata roczna 8 zł, dla członków Zw. N. P. — 4 zł.

Treść Nr. 2 — październik 1936 r.: — Dr. Wł. Horszowska — Realizacja idei spółdzielczości w nauczaniu języka pol. w szkole powsz. Wł. Skłodowski — Harcerstwo w szkole powszechnej. R. Narloch — Organizacja współdziałania młodzieży w opiece nad korytarzami i boiskiem szkoły. T. Woźniak — O organizowaniu obchodów i uroczystości szkolnych. K. Królikowski — Jedna czy więcej organizacyj w szkole. Poradnik samokształceniowy. Kierownik szkoły.

Ruch Literacki — dwumiesięcznik poświęcony wiedzy o literaturze, historii literatury, krytyce literackiej, bibliografii. Red. Warszawa, ul. Kromera 4/18. Admin. Warszawa, Instytut Wydawn. „Biblioteka Polska”, Nowy świat 23-25. Prenumerata roczna 6 zł., zeszyt pojed. 1,50 zł.

Treść Nr. 4 — wrzesień—październik 1936 r.: Mieczysław Giergielewicz — Twórczość artystyczna w świetle nowych badań. Jan Dürr — Wyśpiański w mroku nowych nieporozumień. Barbara Jamroszówna — Technika postaci u Berenta. Recenzje.

Przegląd Pedagogiczny — dwutygodnik T. N. S. W. Nr. 16 i 17 z listopada 1936. Red. i Adm. Warszawa, Bracka 18. Prenumerata roczna 6 zł, nr. pojedynczy 50 gr.

Treść Nr. 16: Prof. dr. Eug. Piasecki — Sport olimpijski a wychowanie. **Nr. 17:** Ogniska metodyczne — Resumé dyskusji. T. Sinko — O scharmonizowanie podręczników łaciny. A. Ryniewicz — Przewartościowanie dawnych wartości w szkolnictwie niemieckim.

Młody Polak — dwutygodnik dla dzieci i młodzieży. Nr. 4, 5, 6 z listopada i grudnia 1936. Red. i Adm. Warszawa, Chmielna 58. Prenumerata roczna 4 zł, nr. pojed. 20 gr.

Słonko — tygodnik dla dzieci. Nr. 13, 14 z grudnia 1936 roku. Red. i Adm. Warszawa, Plac Józefa Piłsudskiego nr. 1. Prenumerata mies. 80 gr., nr. pojed. 25 gr. Dla szkół niższej.